

KAKTUS

1995

ÅRG. 30

NR. 1 - JANUAR

Kaktus udkommer 4 gange årligt i januar, april, juli og oktober som medlemsblad for Nordisk Kaktus Selskab.

Redaktion: Helga B. Erritzøe, Taps gl. Præstegård, DK-6070 Christiansfeld, tlf. 75 57 31 56.
Tryk Kolding Trykcenter, Gejlhavegård 23, 6000 Kolding.

Selskabets regnskabsår er fra 1. januar til 31. december. Årskontingent 175 kr. Alle henvendelser vedrørende medlemsskab og adresseændringer bedes rettet til kassen Finn Larsen, Salbyvej 17, DK-4600 Køge.
Giro-nr. 6 57 87 13- About membership apply to mr. Finn Larsen.

Terminer for indlevering af annoncer og artikler:

Termine für Anzeigen und Artikel:

Terms for ads and articles:

1. marts, 1. juni, 1. september, 20. november.

Annoncepris: 1/4 side 200 Dkr. - Preise für Anzeigen: 1/4 Seite 200 Dkr.-Price for ads: 1/4 page 200 Dkr.

Selskabets styrelse:

Formand: Peter Brandt Pedersen, Tårnbygårdsvej 20, DK-2770 Kastrup, 32 52 80 20.

Sekretær: Bjarne Kjempff, Stordalvej 4, Løvel, DK-8330 Tjele, tlf. 86 69 93 41.

Kasserer: Finn Larsen, Salbyvej 17, DK-4600 Køge, tlf.: 53 65 44 60

Øvrige funktionærer:

Bestyrer af diateket: Esther Genker, Tranumparken 1-6-2, 2660 Brøndby Strand, tlf. 43 54 22 41

Dansk biblioteket: Jørgen Mortensen, Bredevej 42, DK-6000 Kolding, tlf. 75 53 41 27.

Svensk bibliotekar: Larseric Arne, Sjölgården 1628, S-52043 Åsarp, Postgiro 473 87 16-2

Indbetaling af kontingent i Sverige og Norge:

I Sverige til: Kom Kronberg, Fajancevägen 119, Oxie. S-23030. Giro: 58 15 87-3

I Norge til: Unni Horn, Rishaugveien 3, N-8340 Stamsund. Giro: 0825 01 596 34

"Meddelelser":

-Sendes til Helga B. Erritzøe.

Æresmedlem:

Otto Forum Sørensen

Forsiden viser:

Astrophytum myriostigma

Foto: Preben Daugaard

Pediocactus - den extreme

Ordet extrem när det gäller *Pediocactus* är inte att ta i för mycket. -30°C och ett snötäcke under flera månader på vintern och +40°C med nattfrost och öken torka på sommaren gör att dessa arter upplever de starkaste svängningarna i klimatet som något släkte gör. Därför kan man förstå att det ställer ganska stora krav på den som ger sig i kast med att försöka odla *Pediocactus*. Mer om detta lite senare.

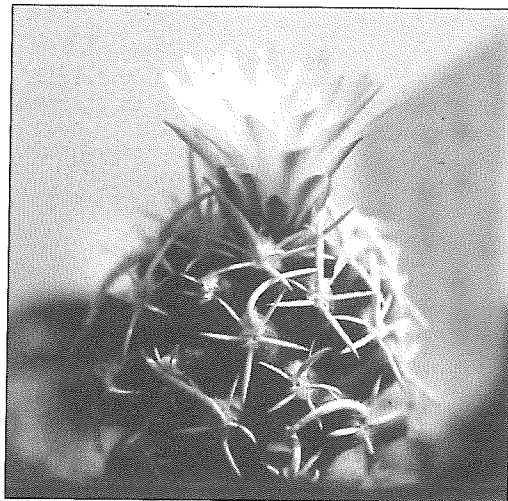
Först ska vi titta på var dessa fantastiska plantor finns. Höjden över havet varierar från 400 m till 3000 m och de finns i Colorado, Idaho, Nevada, New Mexico, Oregon, Montana, Washington och Wyoming. Ända upp mot den kanadensiska gränsen finns de. Hochstätter fann *Pediocactus simpsonii v. robustior* endast 30 mil syd gränsen. Vegetationen består av bl. a. olika barrträd och ökengräs. Markförhållandena varierar alltifrån lava, kalk, lera, gips, humus och sand.

Kroppen är flar till kägelformad. Storleken kan bli 30 cm i höjden och 15 cm i diameter. *Pediocactus* förekommer ensam eller i stora grupper. Hochstätter fann t ex ca 100 huvuden av *Pediocactus simpsonii v. robustior*. Blommorna är breda eller trattformiga och kan bli upp till 4 cm stora. Färgen varierar från mörkt rosa, röd, brunaktig, gulaktig, grönaktig eller vit. Fröna är ca 4 mm långa och gråbruna.

Man brukar indela *Pediocactus* i två grupper. Grupp I. Flodgruppen, är de arter som växer i Navajoöknen i närheten av Coloradofloden. De är följande:

1. *Pediocactus bradyi* (syn. *Toumeyia*)
2. *Pediocactus peeblesianus* (syn. *Navajo p.*) med dess varianter a) *matanus* och b) *fickeisenii*.

Även 3. *Pediocactus knowltonii* (syn. *bradyi v. knowltonii*) räknas också till grupp I men växer vid Los Piños floden.

Pediocactus peeblesianus "maja".

Pediocactus simpsonii v. minor.

Grupp II är de arter som inte växer vid Coloradofloden och de är

1. *Pediocactus simpsonii* med dess varianter a) *minor*, b) *robustior* och c) *caespitosus*
2. *Pediocactus hermanii*
3. *Pediocactus nigrispinus* med dess variant *beastonii*
4. *Pediocactus sileri* (syn. *Utahia s.*)
5. *Pediocactus paradei* (syn. *Pilocanthus p.*)
6. *Pediocactus papyracanthus* (syn. *Toumeyia p.*)

Den sistnämnda är en omstridd art som vissa tvivlar på att den ska tillhöra *Pediocactus*.

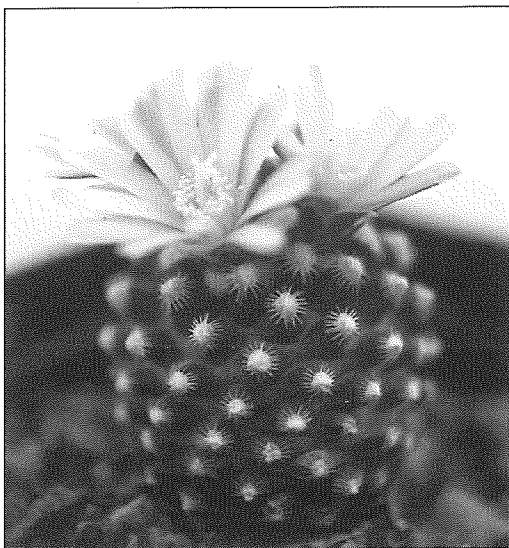
Livscykeln hos *Pediocactus* kan se ut som följer: I början av april sätter plantan knoppar trots att nattfrosten fortfarande kan vara stark. De första regnen faller i mitten av april och strax därefter öppnar sig knopparna. Pollinering sköts av bin, getingar och flugor. Innan plantan går in i sommarvilan sker en nytillväxt av taggar. Under den här tiden mognar fröna och frukten öppnar sig. I juni börjar som sagt viloperioden då plantan skrumpnar ihop men i september kan man ibland se att en del *Pediocactus* sätter nya knoppar. Under sommaren före-

kommer en del häftiga åskväder.

Plantorna producerar ett stort antal frön men det är inte många som gror på standplatsen. Grobarheten behålls i alla fall i flera år. Att få plantor från frö brukar vara en härlig men i bland frusterande utmaning för varje älskare av frösådd.

Jag har genom åren försökt att utarbeta en metod som ska ge bra grobarhet. De försök jag gjort har varit bland annat följande:

1. vattenlagring i 3 dygn innan sådd. Resultatet blandat men övervägande negativt.
2. Sådd på hösten och omväxlande vått - torrt hela vintern. Resultat som ovan.
3. Hochstätter har en metod som jag också prövat. Han behandlar först fröna i ett svampmedel. Sår sedan i en temperatur på 30° i mycket ljus dagtid och 15-20° nat-

Pediocactus knowltonii.

tetid. De frön som inte grott efter ca 3 veckor tas upp och bearbetas på skalet så att de öppnas och därefter in i odlingslådan igen. Resultat: bra för en del arter, en nyckel kan vara färskt frö!

4. Jag har också prövat att låta frön ligga i pepsin ett dygn och det fick till följd att flera småplantor av *Pediocactus peeblesianus* kom upp.

5. Svavelsyra nämns också av en person vid namn Lampo i Italien. Han har lagt frön under 15 min i koncentrerad syra och uppnådde 70-100% grobarhet. Varning för ej kemikunniga! Det är inte huden som ska lösas upp!

Eftersom de flesta arter nästan är omöjliga att under en längre tid ha på egen rot, möjligen undantagen *Pedio-*

cactus simpsonii, bör små plantor ympas på ett säkert underlag som t ex *Echinocereus viridiflorus*, *Pereskiaopsis* eller *Eriocereus jusbertyi*. Endast *Echinocereus viridiflorus* är köldtålig. Att försöka experimentera med lyckligt framgångna småplantor på egen rot är troligen ett slöseri. De flesta arter är så sällsynta att ett överflöd av frön knappast finns att få tag på.

Ympningen framkallar ibland sidoskott och de kan då istället användas till att försöka få rötter på.

Jag har några *Pediocactus simpsonii* ute hela året. Några är ympade på *Opuntia fragilis* och de växer och mår bra och hade vardera ca 10 blommor under våren.

Att lyckas med *Pediocactus* fodrar en stor portion tålamod men man blir rikligt belönad för allt jobb man lagt ner.

Håkan Sönnermo

Kville 4211

S-450 71 Fjällbacka

Referenser:

HOCHSTÄTTER, E.: To the habitat of *Pedio-* and *Sclerocactus* 1990

BENSON, L.: *Pediocacti in the Pacific Northwest*, CSSA Journal vol.65

LUTZ, E.: Gedanken zur Kultur der Gattung *Pediocactus*, Zeitschrift KuaS 1990

KNOLD & TOT 11

"En fortsat beretning om knold- og stamsukkulenter
som vi kender dem og dyrker dem".

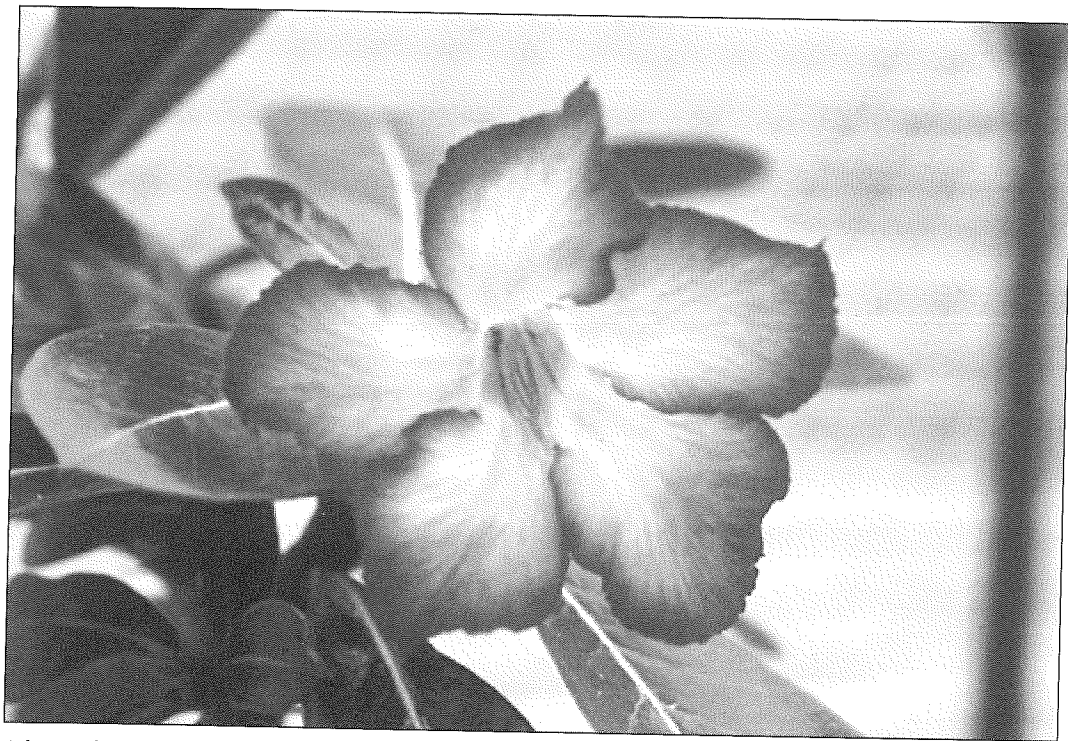
Adenium tilhører ligesom *Pachypodium*, som vi tidligere har omtalt, familien *Apocynaceae*. Familien indeholder ca. 180 slægter og omkring 1500 arter, der hovedsageligt er tropiske træer, buske eller slyngplanter. De fleste af arterne indeholder en mere eller mindre giftig cellesaft, som fremkommer ved snit i planten. Denne cellesaft er uden tvivl en måde hvorpå planterne beskytter sig imod planteædende dyr.

Selv i vore haver her højt mod nord kan man finde et familiemedlem - nemlig *Vinca*, med de små blå blomster, som er værdsat som bunddække i vore havebede. I det nordlige Europa sætter *Vinca* næsten aldrig frø, hvilket nok skyldes fraværet af de specielle insekter, der er i stand til at bestøve blomsten. I Sydeuropa kan vi finde flere repræsentanter for familien - hvem kender ikke den smukke *Nerium oleander* fra områder omkring Middelhavet. *Adenium obesum* er udbredt flere steder i Afrika fra nord til syd og udgør sammen med *Pachypodium* en karakterplante for de varme og tørre områder. Slægten *Adenium* indeholder 6 underarter (Rowley

1983) -ssp. *obesum*, ssp. *socotranum*, ssp. *somalense*, ssp. *oleifolium*, ssp. *boehmianum* og ssp. *swazicum*. Der er ikke tale om egentlige arter, selvom planterne i de forskellige populationer varierer en hel del. Botanikerne har svært ved at finde afgørende faktorer, hvormed de kan adskille de forskellige populationer og dermed betragte dem som forskellige arter. Alt efter temperament kan man jo skrive på sine etiketter, hvad man har lyst til.

F.eks. *Adenium obesum* ssp. *oleifolium* eller blot *Adenium oleifolium*. Det sidste er det nemmeste, men det første er det mest korrekte.

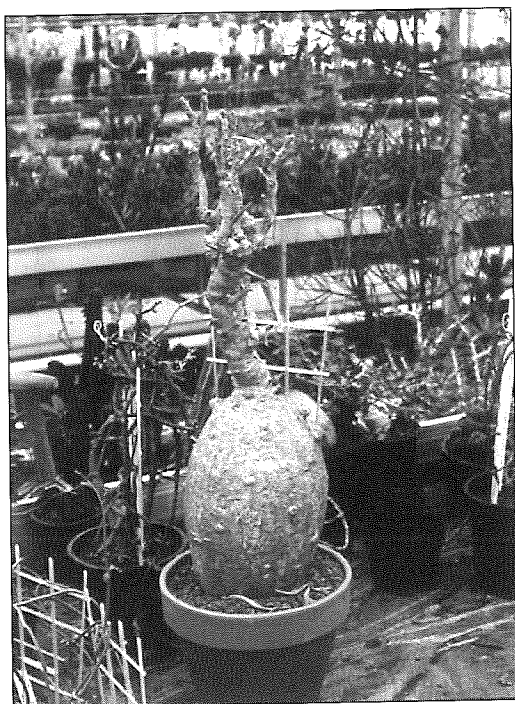
På øen Socotra (ssp. *socotranum*) ligner planterne små baobabtræer med et uhyre veludviklet kegleformet caudex, som kan blive næsten 2 meter i højden. Andre steder har planten udviklet sig til små buske eller træer med tykke stammer og grene. I Namibia finder vi ssp. *oleifolium*, som må betragtes som en økologisk parallel til f.eks. *Pachypodium succulentum*, idet dens måde at vokse på er meget lig denne. Sådanne økologiske paralleller finder vi mange steder i planteverdenen. Det meste af

Adenium obesum i blomst.

planten, som er en stor knold, befinder sig under jorden og enkelte tynde grene sørger for energiforsyningen og formeringen over jorden. *Ssp. oleifolium* er nok den mest langsomtvoksende af dem alle.

Planten på billedet er en frøplante avlet af Peter Brandt, og denne kom i vores besiddelse i 1984. Køn lille ting, langsom, men blomstringsvillig. I naturen bliver knolden temmelig stor, og den overjordiske del er altid sparsom, idet planterne, som de fleste planter i Afrika, er udsat for sultne geder. Og her hjælper ingen giftig cel-

Adenium obesum i hvile.

lesaft.

På fig. 4 kan man måske fornemme lidt af den variation som vi finder imellem underarterne. Planterne på billedet er alle *Adenium obesum* indkøbt i forskellige gartnerier. Ydermere er der stor variation imellem de enkelte planter - vi har vist aldrig set to *ssp. obesum* som ikke på en eller har haft deres individuelle karakter. Blomsterne fremkommer i spidsen af grenene i begyndelsen af vækstsæsonen.

Farven varierer fra pink til purpur iblandet større eller mindre områder med ren hvid. *Ssp. swazicum* har helt hvide blomster med rød midte. Ernst Specks har i år haft meristemformerede planter (meristem = embryonalt væv der er i stand til at dele sig - red) af *ssp. obesum* til salg med helt hvide blomster!

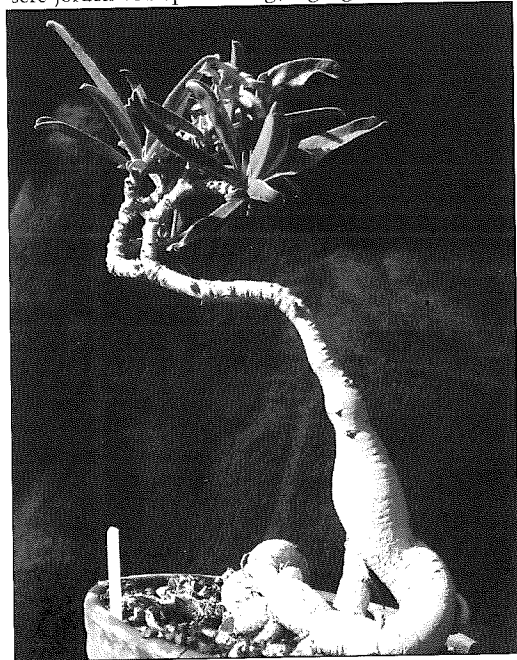
Blomsterne fremkommer som regel i et stort antal på

ældre planter, og en *Adenium ssp.* i fuldt flor er et herligt syn. Selv små planter på 2 - 3 år er i stand til at blomstre og i gartnerier med forstand på den slags ting, kan man fremavle blomsterdygtige planter på kun 1 år.

Vi burde alle have *Adenium* i vore samlinger, men de ses ikke så ofte, selvom mange samlere har forsøgt sig. De er nemlig vanskelige! Ikke om sommeren når de vokser og blomstrer pænt enten i drivhuset eller i haven. I vækstperioden tåler de både meget vand og kølige sommerdage. Men om vinteren, når planterne "sover" tåler de ikke temperaturer under 15°C. Så lad være med at forsøge at overvinde din *Adenium obesum* sammen med dine kaktus ved 8-10°C - det går bare ikke. Rødderne angribes i løbet af vinteren af svamp, som hurtigt breder op igennem knold og stamme, og planten er aldrig til at redde. Er man heldig, kan man måske redde et par grene og så starte forfra med at stikke dem, men det er jo heller ikke lykken.

I hvileperioden skal *Adenium* ikke vandes. Alle bladene skal helst falde af, så planterne kan samle kræfter til dannelse af de nye blomsterknopper. Er man i stand til at opfylde planternes varmebehov om vinteren, er de da yderst taknemmelige og vil pryde en samling i mange år.

Formering af *Adenium* sker nemmest ved frø, selvom stiklinger kan slå rødder, hvis de anbringes i en varmekasse. Frøformering er nu ikke helt nemt, idet de små frøplanter nemt angribes af svamp. Det er et forsøg værd at så sine egne planter, men man gør klogt i at sterilisere jorden ved opvarmning, og ligeledes er det for-

Adenium obesum ssp. oleifolium.

nuftigt at dyppe frøet i et koncentreret svampemiddel. Sår man i drivhus så vent til juni måned hvor nattemperaturen er mere human; eventuelt kan man anvende varmetilskud.

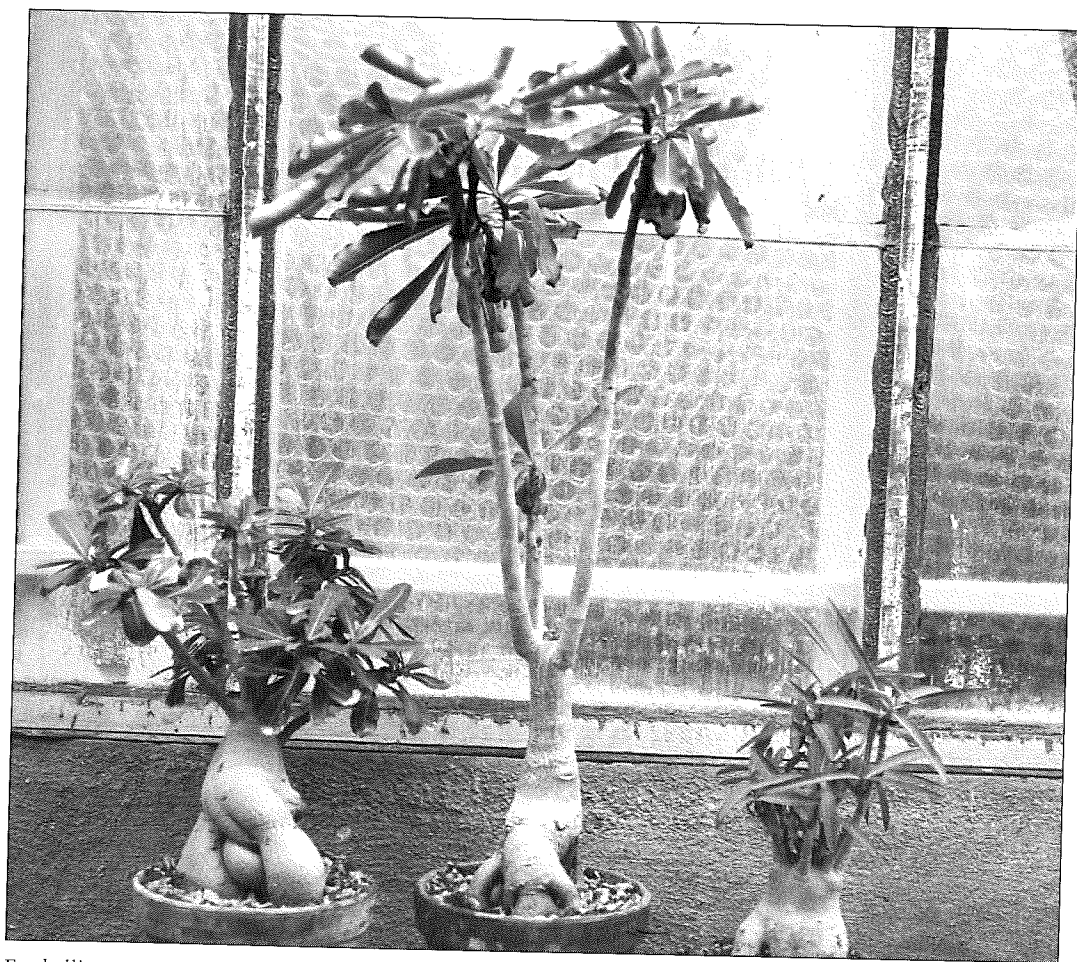
Frøet spirer som regel godt nok - i løbet af en 14 dages tid - og efter en måned er de små planter mere robuste og begynder nu at vokse hurtigt. Der dannes hurtigt en tyk stamme, og de små planter får hurtigt et karakteristisk udseende.

Hjemmefremstilling af frø er et kapitel for sig og det vil nok være lidt for omfattende her at komme ind på blomstens morfologi og bestøvningsteknik. Vi har med held anvendt et katteknurhår fastgjort på en lille pind. Man skal føre spidsen af håret igennem nogle spalter helt ned i bunden af blomsten. Hernede befinder både griffel og støvdragere sig, og vil man studere det nærmere, er det en god idé at dissekere en blomst. Vi skal

lige nævne, at *Adenium* ikke er selvbestøvende. *Adenium obesum* kan også formeres ved podning f. eks på *Nerium oleander*. Ædelriset vokser hurtigt på dette underlag, men det ser lidt bizart ud med en tyk knold anbragt ovenpå en tynd kvist.

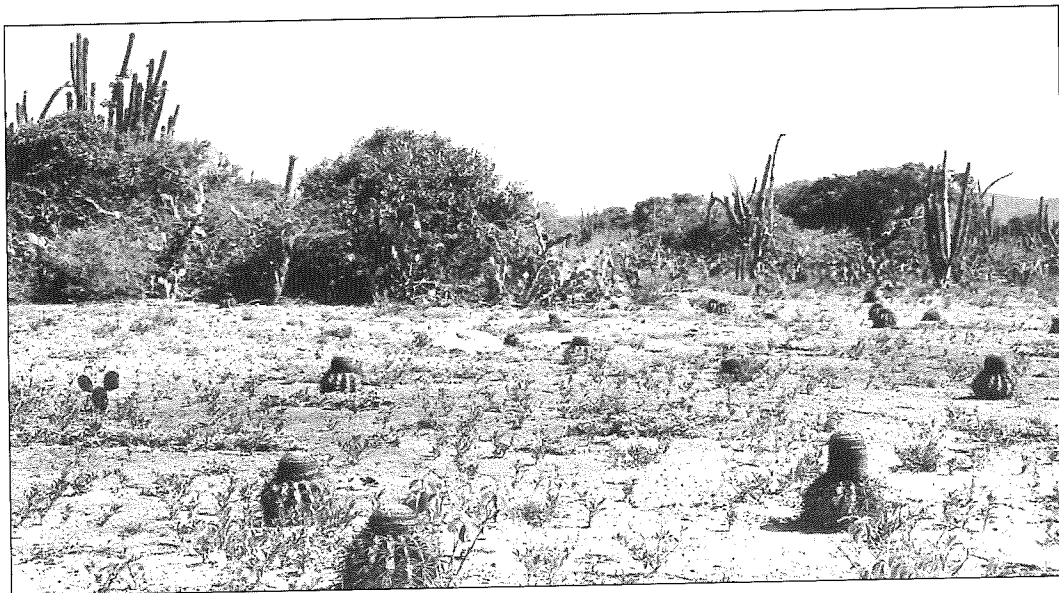
Er man interesseret i mere litteratur om *Adenium* kan vi anbefale "The Adenium and Pachypodium Handbook" af Gordon D. Rowley. Om den stadigvæk kan købes ved vi ikke, men den kan lånes i vores bibliotek.

Knold & Tot

Forskellige gartneriplanter af *Adenium obesum*.

Frøspredelse hos *Melocactus*

Melocactus lobelii og *Melocactus* sp. på Isla Margarita.

Der er mange måder, hvordan plantefrø kan blive spredt. Undtager man bevidst vind, vand, raffinerede slyngemekanismer og menneskelig indflydelse, så er der dyr som frøspredere tilbage - bevidst eller ubevidst er her uden betydning. Frugter såvel som frø bliver hængende i pelsen på dyr eller fugles fjer og på den måde transporteret over store afstande.

Af den grund er der i løbet af evolutionen opstået mange højspecialiserede hæfte - eller klistermekanismer og derfor fungerer transporten problemløs.

I dag har vi mange frugter samt deres frø som er tilpasset en særlig dyreart.

Frugter tæt ved jorden uden påfaldende farver dufter stærkt og pattedyr med deres fine næser elsker dem. Farvestrålende frugter i rødt, gult eller orange vokser mest i træernes top. Fuglene får øje på de røde farver, bliver tillokket og spiser frugterne. De ufordøjelige frøknor passerer fuglens tarmsystem og sammen med ekskrementerne som gødning dukker frøene op igen.

Melocactus frugterne er kølleformede og med få undtagelser røde og skinnende og uden lugt for den menneskelige næse.

Voksne *Melocactus* er nogle grønne kugler med 30 cm i diameter og 40 cm høje. Blomsterne og senere frugterne forefindes i deres "uldhoveder".

Plantekroppen er normalt komplet omgivet af en imponerende tornedragt med stikkende spidser. Frugterne rager kun lidt op over det uldne hoved. (Ulden beskyt-

ter frugterne mod indtørring). De enkelte frøknor ligger i frugten i en slimer sød substans kaldet *pulpa*. Hjemmehørende firben klatrer uden besvær over torne og op til plantens *Cephalium* og får fat i frugterne.

Firbenet kravler kun op på planter med modne frugter, men det er umuligt for dyret at se toppen af planten, når det er ned på jorden. Det er også ret usandsynligt at firbenet lugter sig frem til frugterne. Man har indtil nu ikke løst gåden om, hvordan dyret finder ud af det. Men man har opdaget, at yngre dyr kravler op på planten efter at have set, hvordan de voksne bærer sig ad. Oppe på toppen af planten får ungerne tit lov til at spise først. Man kan gå ud fra, at firbenet ved et tilfælde kom til at spise de søde og saftige frugter og at denne erfaring gik i arv fra generation til generation.

For planterne er denne art af frøspredelse en stor fordel. I nærheden af moderplanten er det for en frøplante kun muligt at overleve, fordi moderplanten giver skygge og fugtighed. Men der er ikke plads til mange frøplanter og en stor del, hvis ikke alle, vil gå til. Bliver frugterne derimod spist af firbenene og fragtet længere væk til et sted med lidt vand, er artens fremtid sikret, selvom kun få planter vokser sig store ud af de mange frøplanter.

Prof.Dr. Mag. Helmut Antesberger
Ignaz-Harrer-Str. 97
A-5020 Salzburg
(overs. red.)

Faucaria

Ett hav av gula blommor

Faucaria sp. Clifton.

Faucaria sp. Lynton.

En solig eftermiddag i september när jag kom hem från arbetet gick jag vanan trogen en sväng till växthuset. Frun i huset undrar i bland vilket som är viktigast, att hälsa på barnen eller kaktusarna först. Ja, vem vet!?

Där, i växthuset, finns en samling av släktet *Faucaria* som mest hela sommaren för en ganska bortglömd tillvaro. Med gott om ljus får de ett lågt attraktivt växtsätt med mörkt grön kropp och röda "tänder". Nu plötsligt hade nästan samtliga arter som på en given signal slagit ut sina stora gula blommor och hela hösten fram till november kom varje dag nya blommor. Vilket tillskott under den annars ganska blomfattiga hösten!

Ett 30-tal arter med några varianter finns beskrivna och släktet tillhör *Mesembryanthemaceae* familjen.

Faucarias hemtrakter är Kapprovinsens torrområden i Sydafrika. Plantan är högsuckulent och visar ofta en tandliknande rand högst upp och ibland fina teckningar. Blomman är vanligen stor och gul, ibland vita eller rosa. Växtsäsongen är sensommaren och hösten och *Faucaria* tycker om en sandig humusjord med lite lera i. Tyvärr hybridiserar *Faucaria* lätt i odling och de artypiska detaljerna försvinner. Några arter som jag tycker är speciellt vackra är *Faucaria tuberculosa* med sina välmarkerade åsar och tänder, *Faucaria boscheana* med sin mer släta yta och en sp. från Lynton med röda tänder och vita prickar.

Frön från *Faucaria* brukar gro bra och inom ett par år har man blomningsfärdiga plantor. Övervintringen bör ske torrt och svalt.

Jag brukar ha mina plantor på samme ställe som mina

Rebutier, alltså kallt med ibland minusgrader. De verkar inte ta någon skada. Några odlare i England har med lyckat resultat haft *Faucaria* ute hela året men då med vinterregnskydd.

Till slut kan sägas att den som en gång har skaffat sig en *Faucaria* brukar bli djupt fascinerad i sin planta och snart breder flera arter ut sig i det allt för dåligt tilltagna växthuset eller fönsterbrädet.

Faucaria cradockensis.

Faucaria paucidens.

Håkan Sönnermo
Kville 4211
S-450 71 Fjällbacka

Det tomme navneskilt

Efterspørgslen af den ukendte plante i KAKTUS 4/94 gav et fornemt og uventet svar til Axel Ansø i Vesløs. Han var så heldig at få et brev fra Städtische Sukkulanten - Sammlung i Zürich/Schweiz med oplysning om, at det lille "bonsaitræ" er en *Aeonium sedifolium*

(Webb) Pit & Proust. Planten har hjemme på Teneriffa/Kanariske Øer. Axel blev selvfølgelig meget glad for svaret. Det viser da også, at vores lille blad bliver læst omkring i Europa.

red.

MINI PORTRÆTTER.

Sulcorebutia rauschii FRANK

Bildar genom rikligt med sidokort en tät grupp av tumsstora huvuden. De korta tornana sitter kamformigt anordnade, och är pressade mot kroppen.

Färgen är variabel, från ljus grön till mörkt violett (verkar även påverkas av hur ljus den står). Roten är rovtad. Blommorna är magentfärgade. Enligt min erfarenhet är den lite svårare att få i blom än de andra arterna i detta mycket odlingsvärda släkte.

*Håkan Nilsson
Vatelvägen 10
S-430 20 Veddige*

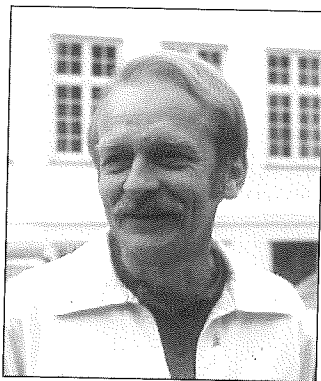
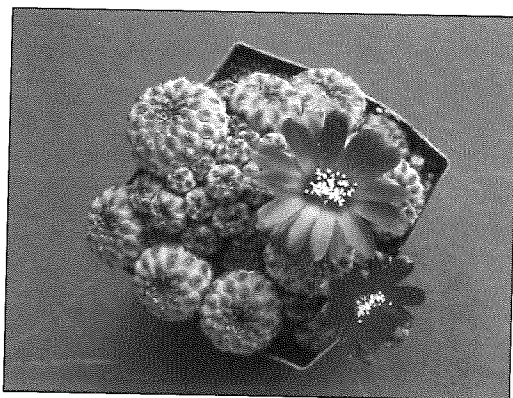

Foto: Helmut Broogh

Denne plante er unik, idet der kun findes det samme eksemplar, kendt under kultivar-navnet "PBP". For ca. 20 år siden blev der gjort forsøg med en aflægger, og idag ser den ud til at have udviklet sig tilfredsstillende, idet den har flere fælles træk med

faderplanten, bl. a. interessen for bevægelse på hjul.

Faderplantens habitat var på frøplantestadiet Fyn, hvor den kom til verden d. 30 jan. 1945, selvom kimen nok blev lagt mange måneder før. Senere blev den omplantet til Kastrup.

Mange medlemmer af NKS har, i den sidste snes år, kunnet følge udviklingen af planten ved vores årsmø-

der, hvor man især har bemærket plantelegemet's uforanderlige og venlige udstråling.

For nylig er der sket en større omplantning, der har givet mere luft til rødderne, hvilket synes at have bekommet planten rigtig godt.

Jeg er sikker på at have alle NKS' medlemmer bag mig, når jeg udtrykker ønsket om endnu mange vitale vækstperioder i tiden fremover.

Bjarne Kjempff.

N.B. Billedet af vores kære formand blev taget under årsmødet 1992 i Lundby. Fotografen var dengang vort desværre afdøde æresmedlem Helmut Broogh og det er et af Helmut's sidste billeder. Som alle sikkert husker, så døde han to dage efter mødet. Helmut's søster, hvis navn jeg ikke kender, tog sig af filmen og sendte den to år senere til den tidligere redaktør.

Lige en uge før redaktionen stod og manglede et portræt af Peter.

red.

HOMO SEMPERLUDENS XI

Det er ethvert menneskes ret at blive sentimental en gang eller to. Gamle fotografier. Minder! Planter, man har haft i lang tid, som nu er døde! Minder!

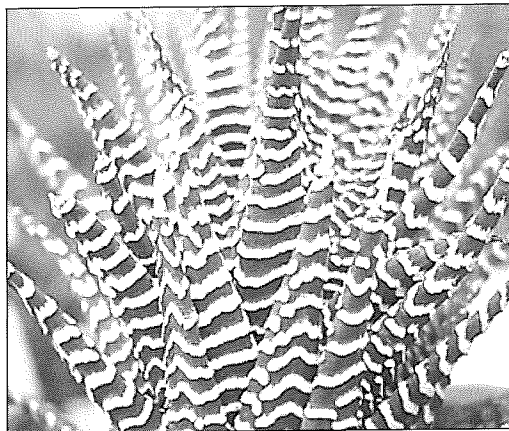
Planter, man har haft i lang tid, som stadig lever! I år er det præcis 25 år siden, jeg fik en *Haworthia attenuata*. Jeg har den stadig. Det er hverken en sjælden eller en vanskelig plante. Den blev imidlertid begyndelsen til en ret omfattende specialsamling af *Haworthia*er og mindre *Aloer* og *Gasteria*er, som i dag er på ca 100 eller lidt flere. Omtalte *Haworthia attenuata*, som ofte fejlagtigt kaldes *H. fasciata*, er en meget variabel plante med hensyn til tegninger. Den her afbillede er ikke den gamle fra 1969, men en senere tilkommen form med brede bånd. Jeg har for snart mange år siden skrevet en artikelrække i KAKTUS om *Haworthia*. I dag ville jeg har skrevet den noget anderledes, idet der også i denne slægt er sket meget, hvad navne angår. Men hvad er et navn?

Haworthia er en god samleslægt for både drivhus og vin-

Haworthia attenuata.

due. De tåler lave og høje temperaturer og vil for manges vedkommende helst ikke have brændende sol. Et enkelt godt lille råd. De meget grønne og hårede vil gerne pottes om regelmæssigt. Rødderne er ofte temmelig tykke og bløde og lever ikke evigt. De gamle mere eller mindre rådne rødder hindrer dannelsen af nye rødder. Gør derfor dine *Haworthia* en tjeneste, slå dem ud af potten en gang om året, fjern brune løstsiddende rødder. Det giver sunde planter med regelmæssig vækst. Lad os vende tilbage til *Haworthia attenuata*. Der findes en varietet *v. striata*. Jeg håber, billeder yder planterne retfærdighed. De hvide tegninger er virkelig et syn for

Haworthia attenuata v. striata.

Guder. Begge vokser hos mig noget langsommere en normalformen, og desværre sætter de ikke særlig mange sideskud.

I min oprindelige *Haworthia*-artikel omtalte jeg *Haworthia margaritifera*.

Den skal nu hedde *H. pumila*, hvilket ikke er noget alt for geniale navn, eftersom den er den største i hele familien. Min erfaring med denne plante er, at den vokser bedst om vinteren. Den her afbillede plante er ikke en hybrid, men en selektion med tilnavnet "Donut". Rent faktisk ligner de hvide tegninger en Donut, hvilket er navnet på amerikanernes "Berliner Pfannkuchen".

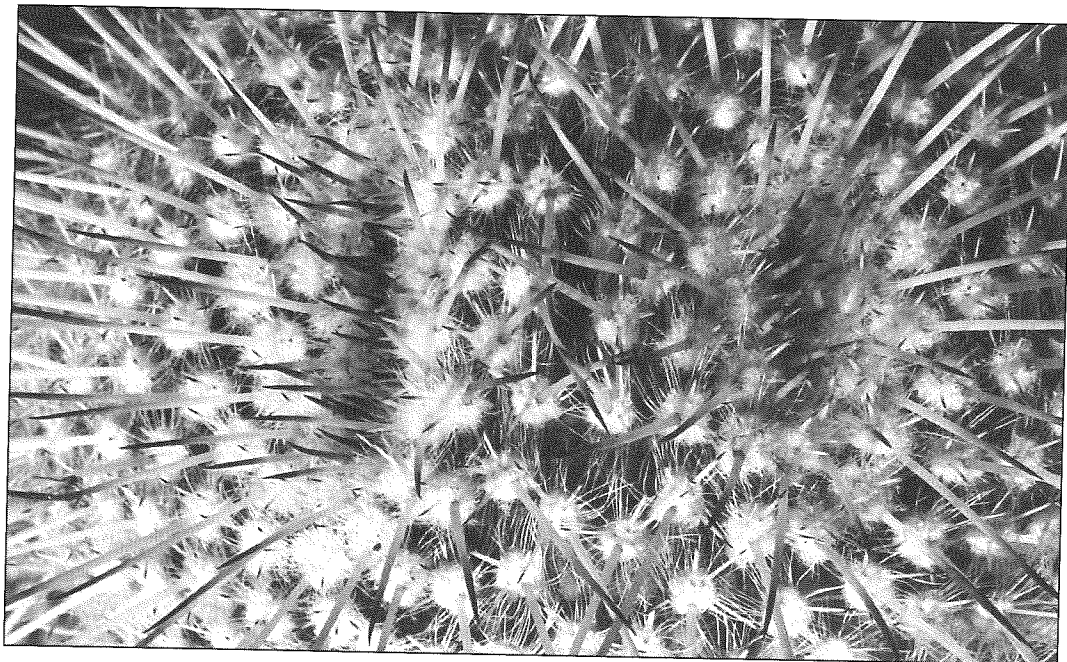
Jeg har fundet to billeder frem af *Haworthia aranea* i hvile og af *Haworthia arachnoidea* i vækst. Rødderne hos de to arter er kortlivede og meget ømfindtlige for vandning, når de ikke er i aktiv vækst. Et godt råd vil være at undersøge planten i hvile. Har den overhovedet rødder? Hvis nej, så pil rodstumper af, men ikke de nederste halvdøde blade. Hvorfor? Jo, de nye rødder dannes lige under disse blade fra rodhalsen, og man kan derfor let komme til at beskadige disse.

Inden vi forlader *Haworthia* så lige en bemærkning om *Ariocarpus trigonus* og/eller *Ariocarpus scapharostrus*. Har du problemer med at få disse planter til at vokse eller bare at få fat i dem, hvad så med en rød "*Ariocarpus*" i form af *Haworthia starkeriana v. lataganae* eller en sort ditto i form af *Haworthia scabra v. tuberculata*? Skønt begge *Haworthia*er vokser langsomt, sker der dog en synlig tilvækst år for år.

Familiemæssigt er der ikke langt fra *Haworthia* til *Aloe*.

NKS/KAKTUS 30 (1)

NORDISK KAKTUS SELSKAB

Mammillaria parkinsonii

Meddelelser

Januar 1995

Alle tilbud i Meddelelser gælder kun medlemmer af NKS

Siden sidst

Så tager vi fat på en ny sæson, som forhåbentlig vil bringe os mange glæder med hinanden og planterne. Ikke et ord om økonomi - alle ved, at det er varm kartoffel. Problemerne er der, men lad os i denne omgang glæde os over, at med dette nummer er det værste af vinteren sandsynligvis et overstået kapitel. Og forår er forår, og forår er den bedste tid for både folk og fæ og planter.

Et medlem hviskede i mit telefonrør: "Hvornår skaffede du et nyt medlem til foreningen?" Sådan lidt stolt kunne jeg replicere: "9. oktober".

Ikke et ord om kædebrev og kædereaktioner. Men - hvornår skaffede du sidst et nyt medlem til foreningen? - Hvis blot 50% af selskabets medlemmer kunne skaffe et nyt medlem, så ville jeg aldrig behøve at nævne noget så jordnært som penge i disse spalter. Hvad med et forsøg?

Nuvel 1995 er i gang - GODT FORÅR til alle

Peter Brandt Pedersen

Sjællandskredsen

Aktivgruppen i Sjællandskredsen gør opmærksom på vor eksistens ved at afholde følgende mødeaftener i vintermånederne:

Onsdag, den 18/1-1995 kl.19.00

Jan Petersen fortæller om dyrkning af kaktus i lejlighed og altan på 2. sal.

Tirsdag, den 21/2-1995 kl.19.00

Jørgen Reitzel vil fortælle om skadedyrsbekæmpelse og hygiejne omkring vore planter.

Onsdag, den 22/3-1995 kl.11.00-13.00

Rundvisning i Botanisk Haves kaktusdrivhus, orkidéhuset m.v. ved gartner Jørgen Damgård. Mødested ved drivhuset.

Mødeaftener finder sted i Botanisk Haves Auditorium, Gothersgade 140 (ved hjørnet af Øster Farimagsgade).

Som medlem af NKS kan du møde op og således blive medlem af vor kaktuskreds for 20 kr. årlig ved henvendelse til

Per Røntved
Bjarnehøjvej 13
DK-3390 Hundested
tlf. 47 98 40 47

Godt nytår og vel mødt!

Køb - Salg - Bytte

Alle medlemmer af NKS har ret til, vederlagsfrit (gratis), at få optaget småannoncer under denne rubrik. Send blot et par linier til redaktionen eller tag telefonen og ring besked.

Har du sået planter og fået for mange af hver slags? Så er det det sted, hvor du kan sælge dem. Har du gået i mange år, og ledt efter bestemte planter? - så er det her, du kan efterlyse dem. Disse annoncer kan bruges til alt, hvad der har med vor hobby at gøre. Brug dem!! Ikke kun til glæde for dig selv, men også til glæde for andre.

Red.

Jag efterlyser någon som kan skriva i KAKTUS hur man odlar (dyrker) Lithops. Skriv en rad, och gör mig och redaktören glad.

Christer Arvidsson
Kummingatan 34b
S-75448 Uppsala

Købes:

Planter af arten *Lophophora williamsii*. Kun planter på egen rod (dvs. planter, som ikke er podede) har interesse.

Tonny Hansen
Slagelsevej 33 st
DK-4180 Sorø

Skicka efter Plantlista, 10 svkr., med nästan enbart rariteter. T.ex.: Tavaresia, Hoodia, Luckhoffia, Stapeliantus, Edithcolea, sällsynta Tephrocactus, Austrocactus, Eriosyce + mycket annat.

Håkan Sönnermo
Kville 4211
S-45071 Fjällbacka

Ønskes kjøpt:

Backeberg & Knuth (1935), KAKTUS - ABC
Knuth Knuthenborg, M.F. (1928), Kaktusbogen
Eklund, G.M. (1935/36), Kaktusbogen den 1 og 2
eller i bytte mot:

Holzhausen, Axel (1925), Kakteer
Klirbüll, K.B. (1934), Mitt Kaktusfönster
Knuth Knuthenborg, F.M. (1930), Den nye Kaktusbog
Knuth Knuthenborg, F.M. (1931), Der nya Kaktusboken
Schelle, Ernst (1925), Kakteen

Franz J. Kleinheyer
Heerlökka 12
N-1445 Heer
tel +47 64 93 24 40

Sydsvenska Kretsen VÅRPROGRAM 1995

Hej alla kaktusentusiaster. Och ett Gott Nytt År. Nu drar snart vintervilan mot sitt slut. Så nu kör vi igång med nya friska kaktustag.

JANUARI: Vintervila.

FEBRUARI: Söndagen den 19. Februari kl.14.00 årsmöte i kvarterslokalen Axel Danielssons Väg i Malmö. Fika och lotteri som vanligt.

MARS: Vintervila.

APRIL: Söndagen den 23. April kl. 12.00 öppet hus hos Ann-Margareth och Lennart Ohlsson i Hörby. Kör E 22, tag av Hörby V, kör genom Hörby, tag höger vid skylt: Råby Vårdcentral, följ vägen ca 4 km. Tag vänster vid skylt Äspinge 4 sedan är det första gården på höger side. Tel. 0415/62177 Lotteri och fika.

MAJ: Söndagen den 21. Maj kl. 12.00 öppet hus hos Birgit och Lennart Persson, Stavstenvägen 276 i Trelleborg. Tel. 0410/19113 Fika och lotteri.

JUNI: Söndagen den 11. Juni kl.12.00 öppet hus hos Lena och Kjell-Erik Nilsson, Axel Danielssons väg 306 i Malmö. Tel. 040/139944 som vanligt fika och lotteri.

OBS! Indbetalingskort för årsavgiften 1995 bifogas. Bet. senast 27. februari.

V Ä L M Ö T T

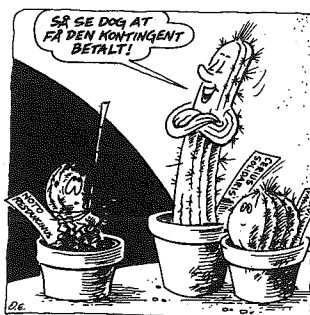
Ordf.
Birgitta Hugo
Börtingevägen
233 33 Svedala
040/402863

Sekr. A.M. Ohlsson
Köinge 246
242 92 Hörby
0415/62177

Særliste 1995

Jeg planlægger en særliste til slutningen af Februar/begyndelsen af Marts. Interesseret? - send et frimærke, svenske/norske/finske og andre med egne frimærker skriv efter listen og sæt et pænt frimærke på kuverten.

Peter Brandt Pedersen

En lille fidus

Min søn foreslog mig, at jeg kunne bruge lamellerne fra en kasseret plastik-persienne til etiketter. Jeg prøvede,

det fungerede fint og de er nemme at klippe ud.

Henry Noe

KAKTUSTUR 1995.

Tyskland - Holland - Belgien
Bededagsferien 11-14 maj 1995.

Sidste års tur gik jo desværre i vasken på grund af for lille tilmelding, men vi prøver en sidste gang igen.

Turen vil gå til vores sædvanlige gode gartnerier, nemlig Speks, Katze, Grottscholten og DeHerdt.

Derudover er Peter igang med at finde 1-2 nye gartnerier.

Turen vil foregå på sædvanlige betingelser, nemlig at der er inkluderet i prisen følgende: Bustransport og 2 hotelovernatninger med halvpension.

Turen kommer til at koste ca. 1350 kr.

Ved indbetaling over 4 gange (1.feb-1.marts-1.april-1.maj) betales $4 \times 335 \text{ kr} = 1340 \text{ kr}$.

Ved tilmelding og betaling senest 1. april betales 1365 kr.

Hvis der ikke senest 7. april er så mange tilmeldinger og indbetalinger, så turen kan løbe rundt, vil turen blive aflyst og de indbetalte penge blive sendt retur minus 20 kr til porto, hævegebyr m.v.

Vi håber på mange tilmeldinger, så ring eller skriv til:

*Ib Holm, Kirkebækvej 52, 8800 Viborg
Telefon 86 61 18 05*

Med venlig hilsen

Ib Holm og Peter Brandt Petersen.

FRØLISTE 1995.

Hermed årets frøliste. Det skulle være noget iredning af 21. gang, at jeg udsender den i NKS's regi. Jeg håber, der er lidt både nye og ældre medlemmer. Prisen er d kr. 3,75 for 15 frø, hvor intet andet er nævnt. Til forsendelse skal beregnes d kr 10,00. Betaling forud sammen med bestilling på Giro 5343887, pr check, kontant for egen risiko!, for svenske og norske medlemmer brug evt. Kim Kronberg/Unni Horn, men mærk Giroen PBP. Brug ikke Giroalonen som bestillingsseddel. Jeg har dårlige erfaringer med dette. Og - venligst ingen telefonisk bestilling. Da bladet nu trykkes på nyt trykkeri, bliver Ja-nummeret sendt ud senere end forrige år. Frølisten er derfor gyldig i 14 dage fra udsendelsesdato. Frøet skulle så kunne leveres inden 1. Marts.

Nordamerikanske og mexicanske kaktus.

- 1) Ariocarpus fissuratus, 10 frø 5,50
- 2) Ariocarpus furfuraceus, 10 frø 5,00 1-4 ikke svære fra frø men langsomme
- 3) Ariocarpus retusus, 10 frø 5,50
- 4) Ariocarpus trigonus, 10 frø 5,00
- 5) Astrophytum myriostigma v. columnare, som arten men søjleformet, nem fra
- 6) Astrophytum myriostigma v. nudum, ren grøn, rigtig køn
- 7) Astrophytum ornatum v. glabrescens, som arten men mere grøn, ikke alminde
- 8) Cephalocereus palmeri, blå søjle bedst ved 10C + , meget køn får hår
- 9) Cereus peruvianus v. monstrosus, ikke to planter bliver ens, klippekaktus
- 10) Cochemiea pondii, 4,75 superblomst og mange med tiden, burde ses mere
- 11) Cochemiea posegerii, 4,00 vokser hurtigere end forrige, også god.
- 12) ~~13~~ Coryphantha andrea, en af de nemmeset og kønneste C.
- 13) Coryphantha asterias, god- cor. = Storebror sådan da til Mammillaria
- 14) Coryphantha compacta, alle burde have nogle C. Lidt langsomme i begyndel
- 15) Coryphantha vaupeliana, C. vil gerne have meget lys og varme om sommeren
- 16) Dolichothele baumii, lille Mammillaria med gule ret store bl., nem
- 17) Dolichothele longimamma, Mammillaria med Marilyn Monroe babser! gul bl.
- 18) Echinocactus grusonii, guldkugle - svigermors stol - frit valg.
- 19) Echinocactus horizontalis, 4,75 forsigtig vanding - så superplante
- 20) Echinocereus baileyi, hvis tør så vinterhård, villig blomstrende
- 21) Echinocereus engelmannii, endnu mere hårdfør end forrige, men blomster??
- 22) Echinocereus gentryi, store ualmindelig smukke typiske E. blomster, nem
- 23) Echinocereus lauii, mindre uskyldshvid E. smuk blomst
- 24) Echinocereus pentallophus, en af de grønne E. med store bl., bliver stor
- 25) Echinofossulocactus albatrus, tiltalende art, nem i stuen
- 26) Echinofossulocactus kellerianus, første gang i 21 år - tror jeg nok, køn
- 27) Echinofossulocactus zacatecasensis, mange ribber, mange bl. nem
- 28) Echinomastus acunensis, 4,00 nem E. ses ufortjent næsten aldrig, prøv
- 29) Echinomastus dasyacanthus, 4,00 megakønne torne og så kan den blomstre.
- 30) Encephalocarpus strobiliformis, 10 frø 9,00 langsom som 1-4 lidt svær
- 31) Epithelantha micromeris, 5,00 lidt svær som lille, nemmere med alderen
- 32) Escobaria duncanii, 4,00 rigtig god typisk (!) E. - ikke svær
- 33) Escobaria roseana, 4,00 har du plads, så lille tue med gule torne
- 34) Ferocactus echidne, nem fra frø med megatorne
- 35) Ferocactus nobilis, flotte ofte meget røde torne
- 36) Ferocactus stainesii, overvejende lige let buede torne - guf - nem fra frø
- 37) Gymnocactus beguinii, god investering bliver bedre år for år, fine torne
- 38) Gymnocactus sauerei, 7,00 har aldrig set den.
- 39) Krainzia guelzowiana, en forslidt frase "MEGABLOMST" spar på vandet
- 40) Krainzia longiflora, =(Mammillaria) også stor blomst, måske nemmere end 3
- 41) Leuchtenbergia principis, 4,00 ligner en Agave - sådan da - stor gul bl, nem
- 42) Mammillaria albicoma, en af de mindre og køn
- 43) Mammillaria beisselii, 4,00 enorm rød - forholdsvis nubeskrevet, ikke svær
- 44) Mammillaria longicoma, krogtorne og fine blomsterkranse
- 45) Mammillaria spinosissima, ligner M. rhodantha men flere torne, bliver GOD
- 46) Mammillaria celsiana, med tiden en anseelig klumpet halv søjle
- 47) Neobesseyia asperispina, 6,00 se Kaktus 1/95
- 48) Neobesseyia marstonii, 6,50 måske kun en var. af N. missouriensis
- 49) Pediocactus simpsonii, 10 frø 7,50 Jeg synes P. er svære, hårdføre
- 50) Strombocactus disciformis, 4,00 frøet småt - lidt svære første år +
- 51) Thelocactus flavidispinus, bliver kønnere år for år, nem
- 52) Thelocactus hexadrophorus, anderledes end 51- smuk blomst

- 53) *Thelocactus rinconensis*, flot plante også uden blomst. T=robuste
 54) *Turbinocarpus klinkerianus*, 400 mini -ikke svær, villig blomstrende
 55) *Turbinocarpus lophoroides*, 4,00 ligner meget - lidt - *Lophophora*
 56) *Turbinocarpus swoboda*, 6,75 en af de få senere beskrevne T. ikke svær.
 Memembryanther.
- 57) *Lithops aucampiae*, 58) *Lithops bromfieldii*, 59) *Lithops dinteri*, 60) *Lithops fulviceps*, 61) *Lithops gracilidelineata*, 62) *Lithops hallii*, 63) *Lithops herrei*, 64) *Lithops hookeri*, 65) *Lithops julii*, 66) *Lithops karasmontana*, 67) *Lithops lesliei*, 68) *Lithops marmorata*, 69) *Lithops optica*, 70) *Lithops pseudotruncatella*, 71) *Lithops ruschiorum*, 72) *Lithops salicola*, 73) *Lithops schwantesii*, 74) *Lithops terricolor*, 75) *Lithops vallis-mariae*, 76) *Lithops verruculosa*
- 19 stk. "Stenansigter" nemme fra frø - spirer inden for få dage KØNNE
 77) *Lithops fulviceps* cv. *Aurea*, 10 frø 7,50 den gule L. bliver grøn i Kastr
 78) *Lithops optica* cv. *rubra*, 10 frø 7,50 den røde L. bliver normalt rød fra
 79) *Aloinopsis peersii*, får stor rod, meget bobust tåler lave temp.
 80) *Argyroderma delaetii*, smuk sølvhud, men ikke altid særlig blomstervillig
 81) *Bijlia cana*, vokser bedst om vinteren, gul blomst, ligner et snapseglass
 82) *Cheiridopsis robusta*, efterårs/vinterblomstrende - nem fra frø
 83) *Conophytum frutescens*, danner villigt tuer
 84) *Conophytum christiansianum*, ret robust større C.
 85) *Conophytum novicum*, 4,00 lille art med pletter
 86) *Conophytum velutianum*, 4,00 svagt håret i kultur, mere i natur. GOD
 87) *Dactylosis digitata*, en årig? ikke årig? jeg har aldrig lykkedes med de
 88) *Delosperma madagascariensis*, lille mini - nem ret små blomster fra Madeg
 89) *Delosperma napiforme*, danner en lille caudex
 90) *Didymaotus lapida formis*, 4,00 super højsukkulent - vintervokser.
 91) *Frithia pulchra*, rød til lilla blomst nysselige babytæer, nem
 92) *Gibbaeum album*, desværre ikke specielt villig blomstrende, nem fra frø
 93) *Herreanthus meyeri*, 4,00 god investering, HØJSUKKULENT.
 94) *Pleiospilos archeri* (=Tanquana) lille plante - stor gul blomst, nem fra frø
 95) *Rabiea albinota*, kedelig som lille FLOT SOM ÆLDRE fine blade
 96) *Ruschia frederici*, næsten umulig at slå ihjæl
 97) *Titanopsis fulleri*, nem og tør-hårdfør
- SYDAMERIKANSKE KAKTUS
- 98) *Acanthocalycium glaucum*, også uden blomst en nydelig plante, nem
 99) *Acanthocalycium thionanthum*, meget robust, begge bliver m. tiden store.
 100) *Arrojadoa albiflora*, lidt sart, Brasilien, blomster rigt fra hårkranse
 101) *Arrojadoa reflexa*, ikke under 10C så ingen større problemer
 102) *Aylostera (Rebutia) aureispina*,
 103) *Aylostera fulviseta*, forårsbebudere begge to
 104) *Azureocereus hertlingianus*, yderst tiltalende moderat voksende blå søjle
 105) *Blossfeldia lilliputana*, verdens mindste kaktus?
 106) *Blossfeldia pedicellata*, også verdens mindste kaktus?
 107) *Cleistocactus baumannii*, slank søjle lange torne lange blomster
 108) *Cleistocactus flvispinus*, som navnet
 109) *Copiapoa coquibana*, klassisk C. FLOTTE TORNE
 110) *Copiapoa humilis*, mindre C. meget villig blomstrende med gule BLOMSTER
 111) *Copiapoa magnifica*, 4,00 et Ritter fund og meget køn, vokser langsomt
 112) *Discocactus alteolens* 10 frø 5,50 for alle Discoer
 113) *Discocactus crystallophyllus*, alle D. ikke under 10 - 12 C
 114) *Discocactus horstii*, superduft
 115) *Discocactus insignis*, fine torne
 116) *Discocactus latispinus*, brede og ret kraftige torne.
 117) *Echinopsis* (=Trichocereus) *bridgesii*, STOR BLOMST - podeunderlag
 118) *Echinopsis* (=Trichocereus) *shaferi*, tåler kulde STOR BLOMST
 119) *Eriosyce aurata*, egentlig E. ikke Kattermannieriosyce Igelkott
 120) *Eriosyce ceratistes*, buede torne - et rigtigt pindsvin - langsom
 121) *Eriosyce ihotskyana*, bliver kæmpestor! - 10 - 15 år, indtil da mindre.
 122) *Espostoa hylaea*, uld - lamauld - søjle
 123) *Espostoa lanata*, uld - vizcayna sådan vist nok stavet rigtig uld - søjle
 124) *Gymnocalycium baldianum*, den man bør have mindre rød blomst, bl. stor
 125) *Gymnocalycium delaetii*, typisk lys G. blomst
 126) *Gymnocalycium hensisii*, lidt tvivlsomt navn, planten ikke tvivlsom, lys bl.
 127) *Gymnocalycium sutterianum*, lidt nyere beskrevet art, lidt anderledes.
 128) *Haageocereus pectinatus*, civiliceret søjle hvad størrelse angår, kan bl.
 129) *Haageocereus versicolor*, hvis kun en søjle så findes de dårligere

- 130) *Islaya paucispina*, lidt langsom gul blomst
 131) *Islaya grandis*, trods navnet ikke så stor endda, vokser ret langsomt
 132) *Lobivia aurea*, gul bl. villigblomstrende ved kølig overvintring
 133) *Lobivia cintiensis*, som alle L. smuk blomst, godt med vand i væksttiden
 134) *Lobivia pentlandii*, en af de gode gamle- røde blomster, nem
 135) *Lobivia tenuispina*, lidt konfust navn - bl. variabel
 136) *Melocactus bahiensis*
 137) *Melocactus intortus*
 138) *Melocactus rubrispinus*, Alle M. varme min loC for at være sikker, det er
 139) *Melocactus seminudus*, en stor glæde at dyrke M. frem til cephalium+ bl.
 140) *Micranthocereus polyanthus*, smuk men sart ikke under loC! Brasilien
 141) *Mila caespitosa*, hvorfor ses de aldrig? spiring? hvem har overhovedet
 142) *Mila cereoides*, M. i deres samling? har ikke set en i årevis!
 143) *Morawetzia doelziana*, civiliseret vindueskarm størrelse
 144) *Morawetzia variicolor*, kan blomstre som mindre ca 50 - 60 cm
 145) *Neochilenia eriosycoides*, efter i mange år at have været en populær
 146) *Neochilenia floccosa*, 4,00 samleslægt ses de ikke nær så tit mere
 147) *Neochilenia paucicostata*, den bør du næsten have - lys blå køn
 148) *Neochilenia reichii*, dværg med næsten ikke stikkende torne
 149) *Neoporteria confinis*, villigblomstrende sent/tidligt på året
 150) *Neoporteria nidus*, ligner med lidt god vilje en fuglerede
 151) *Neoporteria rapifera*, lidt kedelig som lille, større masser af blomster
 152) *Notocactus horstii*, rød til kobberfarvet bl.
 153) *Notocactus roseoluteus*, smuk blomst som navnet på lidt større planter
 154) *Parodia gracilis*, langsom som lille- bliver enormt blostervillig
 155) *Parodia muhrii*, en af de argentinske P.
 156) *Pilosocereus azureus*, BLÅ- BLÅ - BLÅ men varme
 157) *Pilosocereus glaucescens*, også blå men anderledes, Varme ikke under loC
 158) *Pseudolobivia vallegrandensis*, mellem ting Lobivia- Echinopsis
 159) *Rebutia curvispina*, en af dem, jeg ikke kender personligt
 160) *Rebutia graessneri*, ikke særlig almindelig
 161) *Rebutia muscula*, nuttet hvide næsten ikke stikkende m/orange blomst
 162) *Rodentiophila copiapensis*, 5 frø 9,50 dårlig pris fin plante ligner en
 163) *Rodentiophila esmeraldana*, 5frø 9,50 Copiapo- ret langsomme fra frø
 164) *Rodentiophila megacarpa*, 5frø 9,50 spiring ??????
 165) *Rodentiophila padcayensis*, 5 frø 7,00 - men hvordan får man ellers enR.
 166) *Submatucana krahni*, masser af nærmest zygomorfe blomster, nem
 167) *Submatucana madisoniorum*, variabel fra frø -MEGABLOMST
 168) *Sulcorebutia crispata*, 5,75 intensiv blomsterfarve tornene er bare kønne
 169) *Sulcorebutia vazqueziana*, 5,75 mini tueformet med tiden GODBID
 170) *Tephrocactus bolivianus* 7,00 spiring? prøv med en fil
 171) *Tephrocactus ignescens*, 7,00 spiring? frost? syre? fil? varme?
 172) *Tephrocactus rahuii*, 7,00 masser af hår som en Espostoa - spiring?
 173) *Uebelmannia flavispina*, lo frø 8,75 sætter få frø - kulturfrø
 174) *Uebelmannia meniensis*, lo frø 8,75 varme måske podning så robust
 175) *Uebelmannia pectinifera*, lo frø 10,75 køn og - - dyr
 "SUKKULENTER"
 176) *Agave ghiesbreghtii*, Ingen af de her tilbudte A. bliver ultrastore
 177) *Agave kerchovii*, og vil holde sig pænt i en potte
 178) *Agave mckelveyana*
 179) *Agave mitis*, meget grøn
 180) *Agave stricta*, fint mordvåben- kan også bruges i selvforsvar
 181) *Apodanthera undulata*, 5 frø 10,00 aner ikke hvad det er, en undulat?!
 182) *Beucarnea stricta*, ti frø, ha 5,50 hestehaleplante m/ knold-stamme
 183) *Bombax ellipticum*, lo frø 8,00 caudex med flotte grønne blade
 184) *Bombax palmeri*, lo frø 8,00 ligner forrige, men ikke ???? helt!
 185) *Bursera grandifolia*, lo frø 7,00 spiring? - bonsaiagtig
 186) *Calibanus hookeri* lo frø 6,00 caudex som en VW med tiden
 187) *Dasyllirion longissimum*, Yuccaagtig ligner græs - - som mindre
 188) *Ficus petiolaris*, 5,50 nydelig, sirlig, nuttet bonsaiagtig. NEM
 189) *Fouqueria mcdougallii*, 5,75 pas på indianere, de står bag ved den
 190) *Fouqueria splendens*, 4,50 Får røde blomster om nogle år?? NEM
 191) *Hesperaloe parviflora*, Yuccaagtig med røde blomster
 192) *Ibervillea sonora*, ti frø 8,00 MEGACAUDEX nem hvis den spirer.
 193) *Manfreda variegata*, agave med bløde(mjuka) brogede blade, blomstrer ret l

- 204) *Nolina macrocarpus*, ligner 193
 205) *Pedilanthus macrocarpus*, 5 frø 6,75 Amerikansk *Euphorbia* - køn nem
 206) *Talinum confertifolium*, 5,00 som en *Lewisia* - hårdfør i Kastrup
 207) *Talinum palmeri*, 5,00 knap så hårdfør
 208) *Yucca brevifolia*, Joshua-tree ikke hårdfør i Kastrup container?
 209) *Yucca elata*, 4,00 ret så hårdfør på friland
 210) *Yucca filamentosa*, 4,00 meget hårdfør og blomstervillæg
 211) *Adenium obesum*, 10 frø 6,75 fed stamme smuk rød blomst stamsukkulent
 212) *Pachypodium densiflorum*, 5 frø 10,00 varme
 213) *Pachypodium geayi*, 5 frø 10,00 for dyrt men den køn og nem i vinduet
 214) *Pachypodium horombense*, 5 frø 10,00 varme
 215) *Pachypodium lamerii*, 10 frø 7,50 nem
 216) *Pachypodium rosulatum* 10 frø 7,50 varme
 217) *Pachypodium saundersii*, 5 frø 10,00 for dyrt men en meget køn pl. væ
 218) *Oncocarpus decaryi*, 5 frø 11,00 superbonsai, nem helst min loC
 219) *Caralumma lutea*, 10 frø 4,00 også uden blomst imponerende, varme
 220) *Caralumma russelliana*, 10 frø 9,00 mindre og meget blomstervillig
 221) *Edithcolea grandis*, 10 frø 7,50 brune og andet superbl. VARME
 222) *Fockea angustifolia*, 10 frø 8,50 supercaudex nem fra frø og robust
 223) *Fockea edulis*, 10 frø 8,50 som forrige, men . . . anderledes, GOD
 224) *Stapelia schinzii*, 10 frø 7,00 villigblomstrende, stinker behersket
 225) *Begonia venosa*, 4,50 nem får knold uden tot
 226) *Adansonia digitata*, 5 frø 10,00 fremtidsinvestering Baobabtræ
 226) *Adansonia gregori*, 5 frø 10,00 Baobab fra vestaustralien
 227) *Aechmea recurvata*, jordbromelia - ikke under loC
 228) *Puya mirabilis*, jordbromelia stikker og river god mod naboer, nem
 229) *Ipomea muelleri*, 5 frø 6,00 Australien nem
 230) *Ipomea pes-caprae*, 5 frø 6,00 nem spirer normalt godt
 231) *Ipomea platense*, 5 frø 7,00 enorm, enorm caudex, nem med røde blomster.
 232) *Kedrostis africana*, 5 frø 5,00 måske nemmeste caudexplante
 233) *Kedrostis punctulata*, 10 frø 6,00 andreledes stor caudex med tiden
 234) *Didieria madagascariensis*, 10 frø 10,00 kryds fingre for spiring, min 1
 235) *Diocorea (Testudinaria) elephantipes*, 10 frø 6,00 skildpadde, elefant
 236) *Dioscorea globosa*, 10 frø 8,00 kender den ikke, god? spiring?
 237) *Euphorbia atropurpurea*, 10 frø 7,50 bonsai, beskær
 238) *Euphorbia grandicornis*, 10 frø 7,50 min loC
 239) *Euphorbia leucocephala*, 10 frø 5,50 - kender den ikke
 240) *Euphorbia pseudocactus*, 10 frø 7,50 søjle min lo C
 241) *Euphorbia schoenlandii*, 10 frø 7,50 fuld sol fin plante
 242) *Euphorbia transvaalensis* 10 frø 5,50 søjle
 243) *Euphorbia tuberculata*, 10 frø 8,50 spar på vand ikke lys, så GOD
 244) *Euphorbia vigueri v ankarafautsiensis*, 10 frø 11,00 rigtig god min loC
 245) *Jatropha gossypifolia*, 5 frø 6,00 ligner bomuld op bladene
 246) *Jatropha macrocarpa*, 5 frø 6,00 caudex/stamme
 247) *Jatropha multifida*, 5 frø 7,00 stamme/caudex(?) fine blade min loC
 248) *Jatropha platinifolia* 5 frø 6,00 stamme/caudex
 249) *Pelargonium ferulaceum*, 5 frø 6,00 mindre P. små Meget kønne blomster
 250) *Aloe brandraaiensis*
 251) *Aloe burgersfortensis*, alle A er rigtig gode - tro mig
 252) *Aloe davyana*
 253) *Aloe reynoldsii*
 254) *Aloe sessiliflora*
 255) *Aloe zebrina*
 256) *Draceana draco*, 10 frø 7,50 drageblodstræ, Tenrifa
 257) *Haworthia truncata*, 10 frø 6,00 spiring op og tit ned, desværre.
 258) *Adenia glauca*, 5 frø 8,50 Guf for caudex freaks
 259) *Adenia venenatalo* frø, 10,00 Caudex caudexer caudexest, men 258 er køn
 260) *Cissus bainesii*, 5 frø 7,00 spiring tager tid
 261) *Cissus juttae*, 5 frø 7,00 spiring tager tid
 262) *Xanthorrhoea australis*, 10 frø 4,50 australsk græstræ, nem
 Det var det. Læs venligst indledningen. Og TYDELIG navn og adresse
 Peter Brandt Pedersen

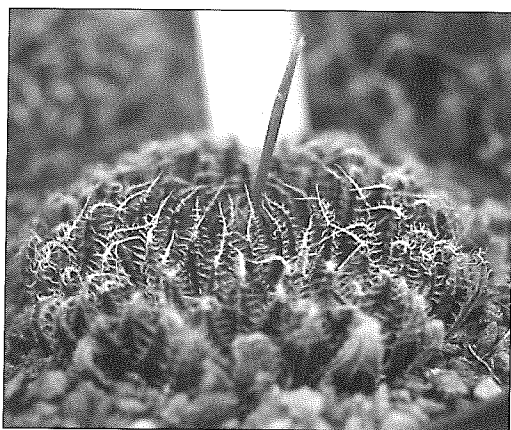
Haworthia pumila "Donut".

Fra lillebror til storebror. Og storebror er oftest mere robust. De fleste *Aloer* tåler fuld sol og masser af vand og gødning i vækstriden. At kalde *Aloe erinacea* for en ny art er ikke helt korrekt, idet den har været her på jorden i mange, mange år. Imidlertid vokser den i Namibia, og dette område er ikke noget, som sådan bare lige bliver udforsket. Jeg så den første gang hos Specks i Tyskland. En samling små frøplanter til 15DM anbragt psykologisk ved siden af et større eksemplar, som ikke var til salg. Den udvikler sig til et rigtigt pindsvin (= igelkott) med masser af overvejende sorte dog undertiden også hvide torne på bladene. Selvom den stammer fra Namibia skal den have vand. Nok regner det hverken tit eller meget på disse kørter, men der kommer tåge (dimma) fra naboen, det store Atlanterhav. Kan du ikke få fat på denne lille perle, som også er en liste I plante på Washingtonlisten, så er *Aloe melanacantha* et godt alternativ. Den er større og mere grøn og ikke helt så kraftigt armeret. Den er imidlertid ret nem og hurtig fra frø, og frøplanterne varierer en hel del, så der er

Haworthia aranea.

NKS/KAKTUS 30 (1)

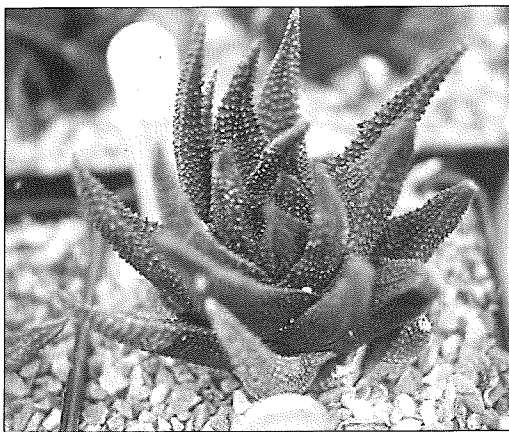
Haworthia arachnoidea.

gode muligheder for at få et virkelig godt eksemplar for ganske få kroner.

Jeg bliver nødt til at indrømme det, hvor nødtigt jeg end vil, men jeg har faktisk været medlem af NKS i mere end halvdelen af mit liv! Der kan derfor ikke undgås, at visse planteslægter fra tid til anden har optaget mig mere end andre. Engang havde jeg ret så mange *Echinocereus*, men uvist af hvilken grund er tallet med årene blevet mindre og mindre. *Echinocereus pectinatus* hører med sine mange former og varieteter - torne fra mørkerød til næsten hvid - blomst fra mørk næsten violet til gul - til mine favoritter. Også for dem af os, som har svært ved at overvinde planter køligt, hvilket er af meget stor betydning, hvis *Echinocereus* skal blomstre tilfredsstillende, er *Echinocereus pectinatus* i kraft af sine usædvanlige torne en god investering. Botanikeren (?) eller herbariumskrædderen Nigel Taylor har gjort *Echinocereus* til en jungle, hvad navne angår. Kig derfor også efter planter med navne som *E.rigidissimus*, *reichen-*

Haworthia starkiana v. *lataganae*.

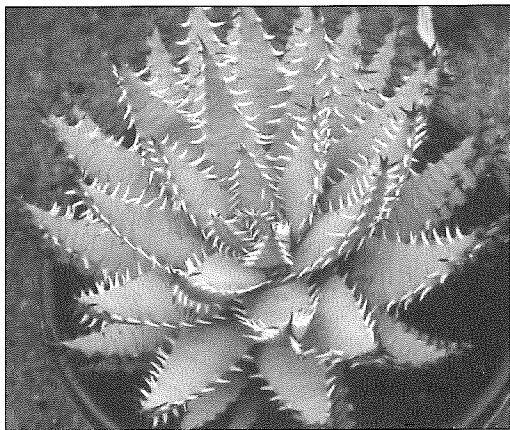
Haworthia scabra v. tuberculata

bachii og *caespitosus*. Alt efter hvilken botaniker frøhandleren/gartneren anvender som bibel, så finder vi under disse navne planter med de egenskaber, jeg lige har nævnt.

Lad planterne hedde, hvad de hedder, men fælles for alle disse *Echinocereus* med tætte kamformede torne er kravet om godt dræn og mådeholden vanding, og kryds fingre for, at de ikke får udlus. Disse små og undertiden alarmerende store hvide uhyrer kan gemme sig enormt godt under tornene.

Brug øjnene! Nyt eller gammelt medlem, så er der altid overraskelser. Ovin Udö havde masser af fine frøplanter med til årsmødet i 1994.

Pladsmangel eller ej, et par fine *Rebutia* blev det til, da jeg også fik øje på noget der lignede *Echinocereus delaetii* og/eller *E. longisetus* (to andre *Echinocereus* favoritter!), men nærmere eftersyn afslørede en *Echinocereus rayonesii*. En vinder-masser af fine lyse og mørke torne, og så stikker frøplanter ikke nævneværdigt. Som det ses af Bjar-

Aloe erinacea

ne Kjemppfs foto, så kan den også blomstre. Var det ikke en idé, at Dagny Jensens artikler om *Echinocereus* blev fundet frem og gransket? Men skal du have glæde af *Echinocereus*, så skal de overvintres køligt. Har du ikke muligheder derfor, og alligevel gerne vil have *Echinocereus* blomster, så prøv *E. grandis*, *brandegeii* og *ferreirianus* eller andre fra Baja California og de kanter. Det bliver aldrig så koldt igen der!

Kulde eller ikke kulde. Jeg har i årevis med vekslende held dyrket *Neobesseyia missouriensis* både ude og inde. Den er meget hårdfør, hvis tør.

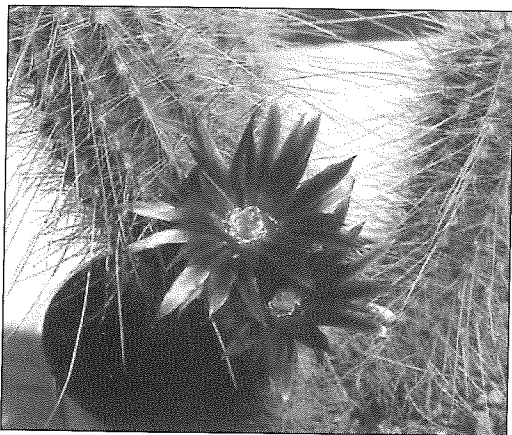
Den danner med tiden en ganske flot tue. Blomsten, også selv om der er mange af dem, er dog ikke noget at skrive hjem om, lidt kedelig strågul til grønlig. Hugo Jensen, det søde væsen, har foræret mig to nye arter, som ser lovende ud i blomst. *Neobesseyia asperispina* med

Echinocereus pectinatus

ret stor hvid/gul blomst og *N. wismannii* med mere grøn blomst skal, når de kan deles, prøves udendørs, vel og mærke, hvis jeg nogensinde bliver i stand til at få jorden til at være lodret i min stenhøj. Hvis du ikke allerede har gættet det, så har botanikere også haft kig på *Neobesseyia* og gjort dem til *Escobaria*, andre har gjort dem til *Coryphanta*, og i forvirringens hellige navn så kaldes *Coryphanta vivipara* også af nogle botanikere for *Escobaria*.

Gad vide, hvordan en *Escobaria* efterhånden ser ud! Vil du vide, hvordan en *Echinomastus* ser ud, ja, så har jeg taget en *E. lauii* med i denne ombæring som et af mine smertens børn. Jeg ser den hos andre, men aldrig ret lang tid hos mig selv. Dyrker jeg den på egen rod, så rådner roden. Den bliver skåret ren, den danner rødder igen, for så enten at miste dem igen eller at begynde at rådne oven fra! Er der nogen, der har bedre erfaringer?

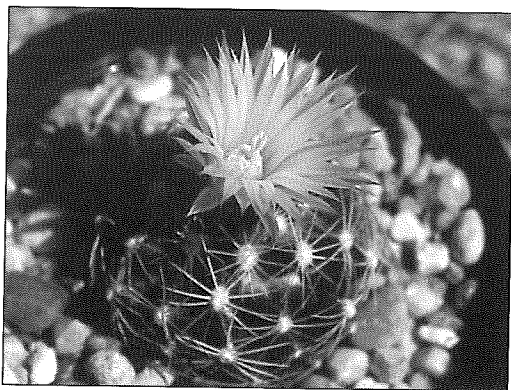

Echinocereus rayonesii.

- måske burde man så den og så pøde frøplanterne tidligt. Men det er, så længe det varer, en rigtig nålepude, som til og med kan blomstre. Det gælder også for *Echinomastus unguispinus*, som ligner den en hel del. Slægten *Echinomastus* ses mig bekendt ikke særlig tit i samlingerne. En af grundene kan være den, at professionelle kaktusdyrkere finder, at de vokser for langsomt fra frø.

Mange af dem kræver også en forsigtig vanding og måske navnlig en tør, kølig overvintring uden at stå et sted med høj luftfugtighed. Det ville være rart at se en artikel i KAKTUS om denne slægt og navnlig en succesfuld dyrkningsberetning.

Fra det hos mig sværere til det lettere. *Mammillaria* er en slægt fyldt med modsætninger. Nogle bliver med alderen pæne søjler, andre til tuer på flere kvadratmeter, hvis ellers potten var stor nok, andre er hele livet miniatureplanter. Mange er gode vindueskarmplanter, som

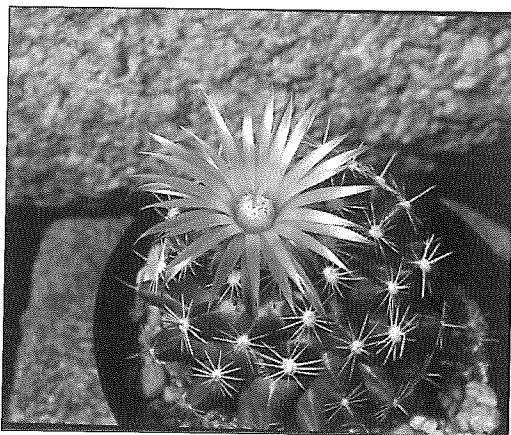

Neobesseyia asperispina.

NKS/KAKTUS 30 (1)

ikke kræver anden pleje end en lys plads med regelmæssig vanding i vækstperioden og så helst en kortere vintrhvile ved lidt lavere temperaturer. *Mammillaria rhodantha* kan fås i de fleste blomsterforretninger og ser helt ærligt lidt kedelig ud i en lille potte blandt andre kaktus. I modsætning til menneskene bliver den kønnere med alderen - det gælder naturligvis ikke dette blads læsere - den kan udvikle sig til en kraftig kølleagtig søjle og vil ofte sætte masser af sideskud. Bjarne Kjemppff har masser af kostbare planter, men skulle jeg stjæle en, ville det være hans enorme *Mammillaria rhodantha*.

Problemet ville så være, dels hvor jeg skulle gemme den for besøgende, idet der kun findes én med det udseende, dels hvor jeg skulle få kræfterne fra til at bære den. Moralen er ikke at stjæle, men snarere at så og så måske

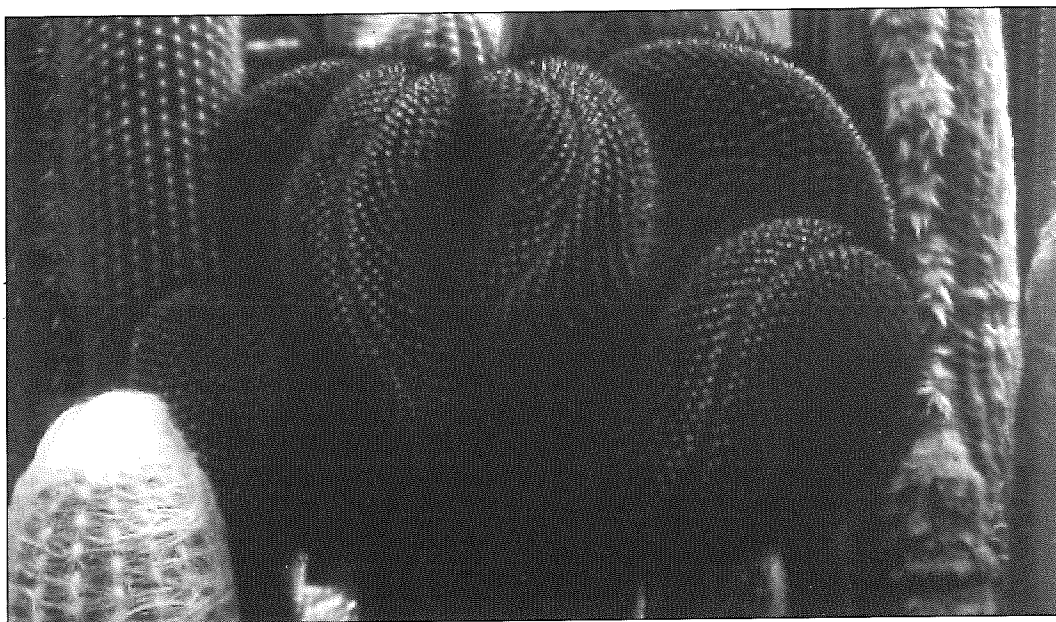

Neobesseyia wismannii.

håbe på at få en cristataform som her på billedet fra De Herdts samling.

Cristata- eller kamformer er nok ikke helt almindelige, men selv med 10 frø som udgangspunkt er der muligheder. Selv har jeg gennem årene fået sådanne former af *Echinocereus delaetii*, *Trichocereus vatteri* og *Euphorbia canariensis* for blot at nævne dem, som jeg i skrivende stund kan huske.

Jeg er en varm tilhænger af at så. Ikke kun fordi det er den billigste måde at udvide samlingen på. Men det er ulige morsommere at følge en lille frøplante frem til blomsterdygtig størrelse end blot at købe en færdig plante. Hjemmelavet ordentlig mad contra en US-discount-burger fra MacBurgerking. Der er dog et par planter, hvor jeg går på en slags kompromis. Jeg har aldrig ved organiseret såning været i stand til at lave

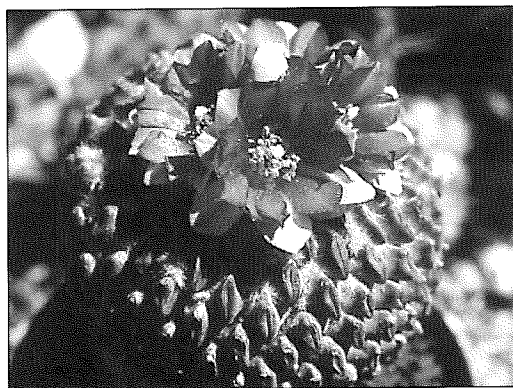

Mammillaria rhodantha.

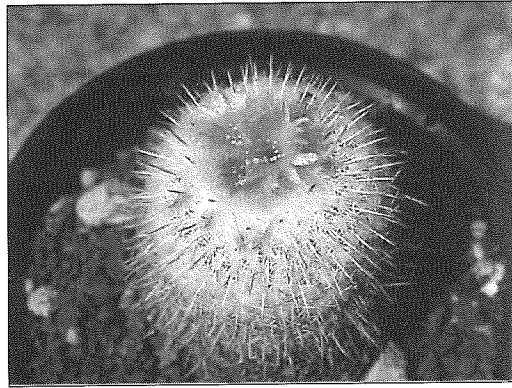
en *Pelecyphora aselliformis* eller en *Epitbelantha polycephala*, som blot tilnærmelsesvis ligner de to her afbillede.

Jeg så dem i min normale såjord, som er 50% tørv, 25% fin leca og 25% sten. Denne blanding anvender jeg til alt fra Rhododendron, træer, buske, løgvækster til kaktus og sukkulenter med tilfredsstillende resultat. Noget lykkes naturligvis bedre nogle år end andet. Men de to her nævnte arter udvikler sig som små tændstikker; en uforholdsmæssig lang stilk med et lille hoved, hvilket ikke er nogen pryd for øjet. Imidlertid har jeg gennem årene lavet en del ganske pæne planter ved helt enkelt at drysse frøene ud i en potte, hvor der i forvejen var en plante og ikke nødvendigvis samme art som frøe-

ne. Det er ikke særligt rationelt og absolut ikke en metode til stordrift. Men på denne måde har jeg gennem årene kunnet opdage små "fede frøplanter" med de voksnes karakteristika. Metoden kan med held også anvendes ved *Rebutia*, som ikke altid har alt for god spireevne, hvis frøet har ligget længe og været tørt. Prøv en gang at tømme en moden *Rebutia* frugt ud i potten hos moderen, og du vil blive overrasket over, hvor mange sunde frøplanter du har det følgende forår. Uden ligefrem at påstå at jeg har fundet de vises sten, når det drejer sig om såning af arter, der har ry for at være vanskelige, så har jeg faktisk lavet *Wilcoxia*, *Normanbokea*, *Islaya*, *Solisia*, *Echinocactus horizonthalonius*, *Mammillaria*

Pelecyphora aselliformis.

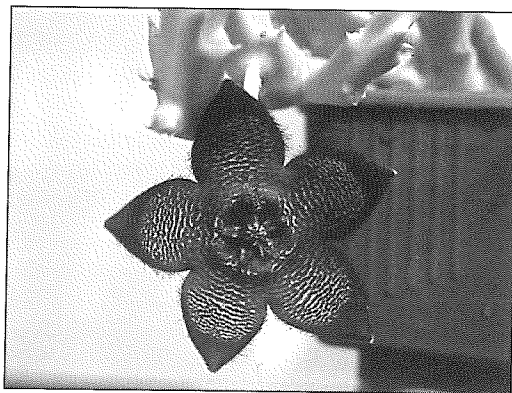
Epitbelantha polycephala.

pennispinosa og *Strombocactus* på denne måde. Min bedste frøkasse har været en ret stor *Trichocereus macrogonus*, som ikke har været pottet om i mange, mange år.

Det betyder, at plantens rødder fylder hele potten ud og også overfladen, således at frøene naturligt falder ned i et "hul" mellem rødderne. Da planten er stor, vandes den normalt med haveslangen, således at den er godt våd efter hver vanding. Dette er tilsyneladende nok vand til frøplanterne. Som sagt ikke de vises sten, men anvendelig hos mig.

Jeg startede i den sentimentale afdeling og vil også slutte der denne gang. Når jeg ser medlemmer af "Stapeliaslægten", kommer jeg tit til at tænke på foreningens tidligere formand, Frans Laursen, som snart har været død i 13 år. Han var i stand til aldrig at komme til et møde med mindre end 2-3 timers forsinkelse, at komme for sent til en invitation til middag og være flere måneder om at besvare selv vigtige breve. Alligevel har jeg aldrig hørt nogen sige noget ufordelagtigt om ham. Han var en umådelig god inspirator. I midten af 70'erne og frem til begyndelsen af 80'erne var der masser af *Stapelia*er, *Huernia*er, *Hoodia*er etc. i samlingerne. Ved kredsmøder var der masser af samme arter som salgsplanter. Hvor er de nu?

Jeg mener at kunne huske, at Frans sendte mere en 100 forskellige arter ud til medlemmerne på den ene eller anden måde. Hvor er de nu? Alle er gode planter til vinduet, de kræver ikke megen plads ved fornuftig kultur,

Stapelia comparabilis.

hvor man hele tiden fjerner gamle skud, der har blomstret, idet de kun blomstrer på nye skud, dette gælder ikke for visse *Caralluma* og naturligvis ikke for *Hoodia* og *Trichocaulon*. De har duft, stank og odeur (!), javel, men det gælder ikke alle. Problemet til deres manglende popularitet i øjeblikket kunne hænge sammen med "sort råd". Bedst som alt bare går derudad, så begynder planten at sygne hen. Svage skud, usund farve og død. Nærmere undersøgelse viser ofte sorte pletter, som sidder helt inde i planten ikke længere som pletter, men som tråde. Svamp. Virus. Kur? - ingen efter min erfaring, men *Hoodia* kan have disse pletter og alligevel klare sig. Men for de fleste bløde arter, døden! Botanisk

Have i København havde en stor og takket være Jørgen Damgaards interesse og dygtighed enormt flot samling. I dag - intet sammenlignet med engang. Sort svamp/råd. Alle planter blev på et tidspunkt kasseret, og drivhuset blev desinficeret efter alle kunstens regler. Ny samling og få år senere samme sørgelige resultat. En løsning ville være at starte forfra og kun anskaffe planter fra egne såninger.

Stapelia comparabilis med blomster som mørkt oksekød og *Huernia schneideriana* med levende duftløse plastikagtige blomster, som fremkommer i næsten 13 ud af 12 måneder, fortjener at være i vore samlinger.

Huernia schneideriana.

Peter Brandt Pedersen

Austrocactus

Ett extremt sydligt släkte

Austrocactus hör tycker jag till det minst kända kaktus-släktena. Jag ska här försöka bättra på kännedomen och motivera varför dessa arter är så härliga och odlingsvärda.

Orsaken till att så få känner till och odlar *Austrocactus* kan bero på flera orsaker. Det kan vara att plant- och frömaterial är svårt att få tag på, frön grov inte så bra under vanliga omständigheter och att det kan vara svårt att få den i blom. För den som lyckas, är det en härlig belönning när de kommer med sina vita, gula eller röda blommor.

Både *Austrocactus* och *Notocactus* betyder sydligt växande och *Austrocactus* växer på båda sidor av Anderna i Chile och Patagonien ner till ca 46° syd i torra områden nära kusterna.

Maibuenia och *Pterocactus* växer ofta som grannar. De arter som idag är igen kännbara är:

Austrocactus patagonicus, växer 100 mil N-S

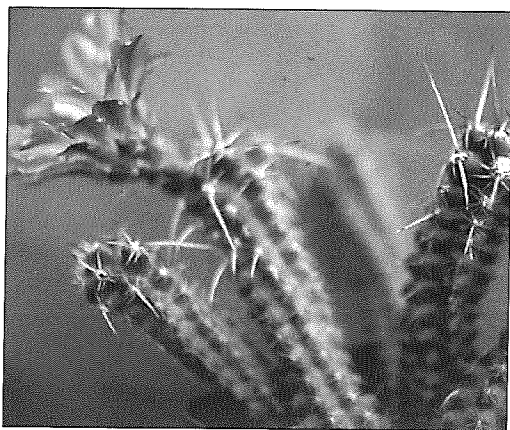
- " *gracilis*
- " *coxii*
- " *dussenii* (*coxii* variant?)
- " *hibernus*
- " *spiniflorus* (variant?)
- " *bertinii* '*patagonicus*'

Det finns de som hävdar att alla arterna endast är varianter av en art, men nog tycker jag om man tittar på ovanstående växter så nog finns det ganska stora skillnader både när det gäller växtkropp, taggbeklädnad och blomfärg.

De flesta arter, förutom *A. patagonicus*, som har ett mer upprätt, robust växtsätt, kryper omkring på marken och rotar sig efterhand. När de börjar hänga över krukanten, måste de flyttas till större kärl eftersom de annars får för lite ljus och ljus är något, som *Austro-cactus* måste ha i maximal mängd både för att blomma samt för en ordentlig taggbeklädnad. Utan en bra

Pediocactus simpsonii v. *minor* og *Austrocactus bertinii*/*patagonicus*.

Austrocactus hibernus.

taggtillväxt blir det dåligt med blomningen.

Mycket ljus, men inte för hög värme skulle man kunna säga allmänt som skötselråd och då passar de alldeles utmärkt att ha ute eftersom alla arterna är frosthärdiga. Jag har flera arter ute hela året med ett regnskydd för vinterregn enbart. I vinter var det -20° och alla klarade av kylan och ca. 1dm inblåst snö fint och i juni blommade två *Austrocactus patagonicus* med sina svavelgula blommor.

Jag ska fortsätta att undersöka hur stor härdigheten är med de andra arterna och samtidigt se om det är möjligt att ta bort skyddet på vintern helt.

Maibuenia odlas ju långt upp i Skottland utan skydd, så det kan kanske gå.

Vissa *Tephrocactus*-arter har jag ute i snön hela året och i vinter hade de ett snötäcke på 50cm över sig och det var -20°. Alla klarade sig.

Mycket av plantematerialet har jag fått från två vänner: Robert Scheck i Salzburg samt Tony Johnston i England.

I år har jag sått en hel del frö bland annat från Hochstätter i Tyskland, och det har lyckats över förväntan och små plantor från Bariloche har börjat titta upp ur krukskorna.

Annars kan det vara ganska frustrerande med *Austrocactus* frö. Jag har försökt med både vår och höstsådd, låtit fröna tillbringa vintern utomhus i både vått och torrt med i de flesta fall negativt resultat. Frön som jag sådde i år var troligen färska och det kan vara en del av lösningen.

En del plantor har jag ympat för att få mer material att jobba med.

Austrocactusläkset är ett av de sydligaste växande i världen, *Pterocactus* kan gå längre söderut ex *Pterocactus australis*, och det gör att odlingen får en speciell dimension: att vi här i Norden kan lyckas med att odla plantor, som kommer nästan ifrån Eldslandet i Sydamerika.

Håkan Sönnermo

Kville 4211

S-450 71 Fjällbacka

Fra kassereren

Nu er det kontingenttid igen!

I dette nummer af KAKTUS er vedlagt et girokort, som kan benyttes ved indbetaling af kontingenter. Skulle dette girokort mangle i dit blad, hører jeg gerne fra dig. Det er rart hurtigt at vide lidt om, hvor mange medlemmer NKS har her i det nye år, og derfor er det vigtigt, at medlemmerne indbetaler kontingenten så hurtigt som muligt.

For således at motivere medlemmerne til en snarlig indbetaling trækker vi i år lod blandt de medlemmer, som indbetaler inden den 1. marts. Præmien er en kaktusbog med titlen "Eriosyce" skrevet af Fred Kattermann. Bogen er en revision af slægten Eriosyce, som nok kan sætte sindene i kog rundt omkring i kaktussamlingerne. Bogen er interessant og velillustreret med mange gode fotos.

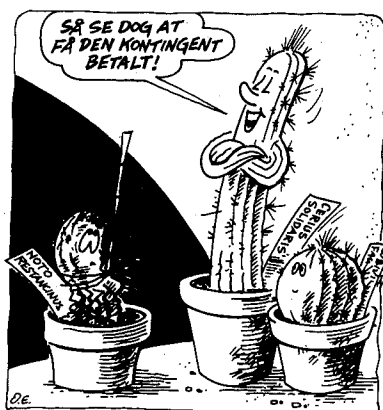
De medlemmer, som indbetaler i Norge eller Sverige

NKS/KAKTUS 30 (1)

deltager selvfølgelig også i lodtrækningen.

Nye medlemmer, der allerede har indbetalt kontingent for 1995 deltager også i lodtrækningen og skal selvfølgelig ikke benytte det forømtalte girokort.

Finn Larsen

Othonna

En vinterväxande klenod

Under senare år har populariteten för sk. knölsuckulenter ökat kraftigt. En orsak kan säkert vara den år 1987 utgivna boken av G. Rowley som handlar om olika växter med caudexformationer. *Othonna*, som tillhör familjen *Compositae* är ett sådant släkte med i mitt tycke en del mycket odlingsvärda arter.

I *Compositae* - familjen finns i första hand släktet *Senecio* vilket inte ställer några större krav på odlaren. Det kan odlas från vår till höst som de flesta andra släkten. *Othonna* däremot måste ha en viloperiod på sommaren då de gröna delarna vissnar ner och skyddar plantan mot sol och uttorkning.

Många som försökt sig på att odla *Othonna* och misslyckats har säkert vattnat sommartid och då brukar resultatet bara bli ett: föruttnelse och död!

Växtsäsongen startar i september och pågår fram till april. Vid den första signalen att bladen börjar bli bruna måste all vattning upphöra och plantan får vila några månader. Då, i september, brukar efter en ordentlig gen-

Othonna retrorsa ES 559.

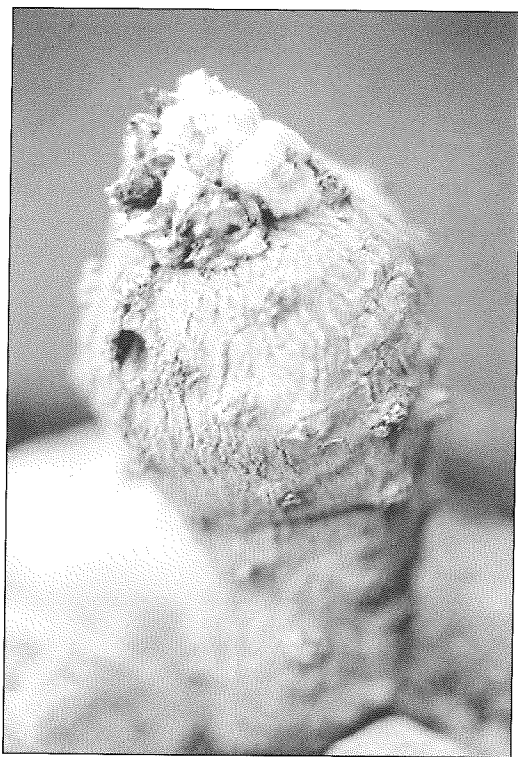
omvattning grönskan komma tillbaka och med gott om ljus kommer även de vackra gula blommorna.

Försiktiga vattningar under hösten och en temperatur på ca +15° gör att plantan växer bra. Odling i fönsterkarm går också bra. Jag har några arter i ett söderfönster

Othonna clavifolia ES 475

NKS/KAKTUS 30 (1)

Otbonna parkbuis pss ES 1917.

Otbonna retrorsa ES 559.

inomhus.

Otbonna har också arter som inte utbildar caudex, t ex *O. triplinervia* som kan bli ca 2 m hög, men de i mitt tycke mest intressanta arter är de små som i många år får plats i en 5 cm kruka.

Exempel på några härliga arter är *O. retrorsa* med sin runda form, *O. litoralis* en dvärg med uppåtsträckta "armar", och *O. clavifolia* med sina runda eller droppformade blad.

Otbonna är i första hand ett sydafrikansk släkte men finns även i Namibia.

Antalet arter uppges i den senaste 'List of South African plant species' - vara 93 stycken men en svensk professor Bertil Nordenstam vid Stockholms universitet håller på med en revision av *Otbonna* och då kommer antalet med stor säkerhet att ha reducerats. Jakobsen tar upp 38 arter i sitt lexicon.

Vegetativ förökning av *Otbonna* är svårt. Jag har lyckats med *O. clavifolia* men de flesta arter med caudex måste dras upp från frö. Ca +10° - 15° är ett bra mått på groningstemperaturen. Vid högre temperatur brukar

fröna inte gro.

Som slutkläm kan sägas att den som har ett växthus eller fönster med mycket ljus även vintertid (vem är så lyckligt lottad här i Norden?) borde pröva någon art *Otbonna*. Extraljus är en välkommen lösning. De är verkligen annorlunda och spännande växter.

Håkan Sönnermo
Kville 4211
S-450 71 Fjällbacka

Hvad planter kan afstedkomme

Det er nu 4 år siden at vi kom med i NKS. Det skete, da der blev oprettet en Vestsjællandskreds med mødested i Slagelse. Der kommer vi til alle møderne og det er altid interessant med plantesalg og lysbillederforedrag.

Normalt møder der ca. 30 personer op hver gang.

Jeg byggede nyt drivhus i 1993 på 20m² og i den forløbne sommer har jeg haft et væld af blomster som aldrig før. Nogle planter, som vi har haft i op til 10 år, har blomstret for første gang. Vi har et blandet hold af mange arter kaktus, dog var *Echinopsis* den slægt vi begyndte med for ca. 25 år siden. Vi har planter der er over 25 år, men den største gruppe i samlingen er slægten *Mammillaria*.

Jeg har også prøvet at så, men uden noget særligt held. I vinter var der nogle venner som sagde, at jeg skulle prøve igen, men denne gang med desinficeret jord. Ja, det havde vi også gjort sidste gang. Vi bagte jorden i ovnen og det lugtede så meget, at der ikke var til at være i huset de næste 2 uger. Den får du os ikke med på en gang til. Nej, du skal sprøjte med et svampemiddel. Det gjorde jeg og såede derefter 35 arter frø.

Det gik ikke lige godt med dem allesammen, men jeg har da ca. 22 arter med et planteantal fra 1 stk og op til 30 stk pr art. Så jeg vil prøve igen i 1995 for det kan altså godt lade sig gøre.

I det nye drivhus har vi ca. 600 til 700 planter. Lidt *Agaver* og andre sukkulenter, men kaktus er den store gruppe. Desværre har vi ikke varme i huset. Det er jo en kamp hvert efterår med at få planterne ind før frosten når at skade dem. Om foråret føles det ikke så strengt med at bære planterne ud. Kaktusserne plejer at være i drivhuset fra den 15. april til den 15. oktober.

Til sidst en stor TAK til alle kaktusfolk som vi har besøgt de sidste 2-3 år og er blevet så flot modtaget alle steder.

Nora og Viggo Andersen
Vangevej 6
DK-4400 Kalundborg

N.B. Hvis nogle skulle komme forbi så er de velkomne til at kikke ind. Vi er næsten altid hjemme, men ring lige først på 53 51 21 17.

Fra redaktøren

Den dejlige vintertid.

I dag vil jeg komme med en lille bøn. Alle vore kære planter står nu godt beskyttet, trygt og varmt (forhåbentlig) og sover deres velfortjente vintersøvn. Til daglig kan man nu gå og glæde sig over deres bizarre skønhed, også uden blomster, føre en lille privatkrig mod uld- og rodlus, som har højsæson nu, og spare masser af tid, da planterne hverken kræver vanding eller

ompotning.

Hvad med at bruge den tid fornuftig og skrive en lille eller stor artikel til vores blad? Det ville ikke kun gavne redaktøren (der snart får nerver på grund af for lidt stof), men også glæde alle andre læsere. Tænk lidt over det. Tak.

red.

EXOTICA

- DETAILHANDEL & EN-GROS-HANDEL
EUROPAS STØRSTE UDVALG I BLANDEDE SUKKULENTER

Adenia, Adenium, Aloe, Anacampseros, Brachystelma, Bursera, Crassula, Cyphostemma, Dioscorea, Dorstenia, Euphorbia, Fockea, Haworthia, Ipomoea, Jatropha, Othonna, Pachypodium, Pelargonium, Pterodiscus, Sarcocaulon, Trichocaulon, løg..... og meget andet.

SPØRG EFTER GRATIS LISTE.

Ernst Specks, Am Kloster 8, D-5140 Erkelenz-Golkraht, Tyskland
Tel.: 0 24 31 / 7 39 56, FAX: 0 24 31 / 44 95

Åbningstider: april-august lørdage kl. 9-14; Andre tider kun efter tel. aftale!

pedio's, sclero's

echinomastus, echinocereus
escorbaria, neobesseya,
mamillaria, yucca, agave, lewisia
vinterhårde kaktus fra USA og
Canada.

**FRØ
PLANTER
BØGER
JOURNALER**

BØGER:

An den Standorten, von

Pedio- und Sclerokakteen

(tysk) DM 59.-

NY

The Genus Sclerocactus

(engelsk)

130 sider, 97 farvefotos,
75 sort/hvid. DM 79.-.

**NY LISTE
1993/94**

kan sendes
mod porto.

BESTILLES HOS **FRITZ HOCHSTÄTTER**
Postfach 51 02 01
D - 68242 Mannheim

Postfach 1107 D 71385 Kraichgau
Tel. 07151/4 18 91 Fax 07151 167 28

35 år

Kaktus og andre sukkulenter

- mere end 2000 arter sjældne planter og frø
- verdensomspændende forsendelser
- skriv efter listen mod betaling af 2 internationale svarkuponer
- besøgende - også i grupper - er velkomne
- løbende tilbuds-suplementer
- detail- og engroshandel

KAKTUS SUKKULENTER & SEMPERVIVUM

I mange arter

Gartner Bent Jørgensen
Vejlegårdsvej 99 - 2625 Vallensbæk
Tlf. 42 64 50 95

Planter sendes ikke!

INDKØBSCENTRALEN

Nordisk Kaktus Selskabs indkøbscentral
skaffer pletter, gødning og andre ting, vi
har brug for i vor hobby. Salg af N.K.S.-
emblemer og N.K.S.-kuverter foregår også
gennem indkøbscentralen. Henvendelse til:

Gunnar Ravn

Fredskovvej 130
DK-5270 Odense N
Tlf. 65 97 85 97

HAR DE PRØVET AT DYRKE ORCHIDEER?

Er De interesseret?

Få et gratis prøvenr. af vort
medlemsblad »Orchideen«,
der kommer 10 gange årligt.
Kontingent kr. 225

DANSKE ORCHIDE KLUB

Porsevænget 34
2800 Lyngby

MÅ IKKE BØJES!

Tidligere årgange af »KAKTUS«

Nedennævnte årgange af KAKTUS kan købes ved henvendelse til

THORKILD ALNOR NIELSEN

Langenæs Allé 26, 2.tv., DK-8000 Århus C

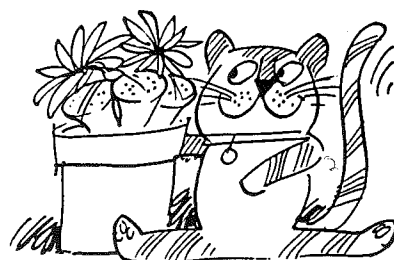
Betaling: Check eller på giro nr. 2 940 744

Årgang 5-8: 5 kr. pr. nr. Årgang 9-26: 10 kr. pr. nr.
+ porto.

Følgende nr. er udsolgt:

Årgang 8, 9, 13 og 14 ALLE UDSOLGT

5. årg. nr. 2, årg. 12 nr. 2 og 3. 16. årg. nr. 1

Indholdsfortegnelse Kaktus nr. 1, 1995

Pediocactus	3
Knold & Tot	5
Frøspredelse hos Melocactus	8
Faucaria	9
Det tomme navneskilt	10
Miniportrætter	11
Homo semperludens	12
Austrocactus	18
Fra kassereren	19
Othanna	20
Hvad planter kan afstedkomme	22
Fra redaktøren	22